#2 JULI 2022

OPLINIE

AFMP
LEDENMAGAZINE

PROCES TOT STRAFOPLEGGING
heeft onvoldoende waarborgen

VEEL TEKORTKOMINGEN
in veteranenbeleid

NIEUWE GEZICHTEN
in AFMP-bestuur

UITKOMST ACHTERBANRAADPLEGING:

LEDEN SCHAREN ZICH ACHTER AVW-RESULTAAT

AFMP-APP
VOLOP INFORMATIE IN THE POCKET!

BESTE COLLEGA'S

MIJN BELANGRIJKSTE TAAK als vicevoorzitter en onderhandelaar namens de AFMP is om met de onderhandelaars van Defensie overleg te voeren over jullie arbeidsvoorwaarden en rechtspositie. Dat gebeurt in verschillende werkgroepen en doe ik als onderhandelaar van de ACOP mede namens de Marechausseevereniging (MARVER) en FNV Overheid.

Al lange tijd staat het overleg vooral in het teken van de arbeidsvoorwaardenonderhandelingen. Onderhandelingen die de laatste jaren uiterst moeizaam verliepen door een gebrek aan geld dat de politiek aan Defensie beschikbaar stelde. Dat leidde noodzakelijkerwijs tot het stilleggen van het overleg over andere belangrijke onderwerpen. Maar er is eindelijk licht aan het eind van de tunnel. Bij de formatie van het huidige kabinet kwam een flinke som extra geld beschikbaar voor het wegwerken van 'achterstallig' onderhoud. Oftewel, eerder gemaakte cao-afspraken die door het ontbreken van de noodzakelijke poen niet verder konden worden ingevuld of uitgewerkt. Eindelijk ligt er een arbeidsvoorwaardenresultaat waarbij één van de belangrijkste onderwerpen is ingevuld waarvoor modernisering noodzakelijk is: een nieuwe salaristabel voor militairen.

Ik kan je verzekeren dat het geen gemakkelijke opgave was om met vijf partijen aan de overlegtafel, die allemaal verschillende belangen en invalshoeken hebben, een antwoord te formuleren op de vraag hoe dit het beste kan. Ik vind echter dat er een mooi resultaat is bereikt en dat hierbij een goede balans is gevonden tussen alle op tafel liggende wensen, voor zover dat met het beschikbare geld mogelijk was. Natuurlijk heeft iedereen daarvoor water bij de wijn moeten doen en dat geldt ook voor ons!

De afgelopen tijd zijn we samen met de werkgever het land in geweest om tekst en uitleg te geven over het arbeidsvoorwaardenresultaat. Onze kaderleden peilden op de werkvloer wat jullie hiervan vinden. Ook hielden we een enquête ter ondersteuning van deze achterbanraadpleging door onze kaderleden. Op 7 juli konden we via onze centrale namens de AFMP in het SOD aan de staatssecretaris melden dat onze leden in overgrote meerderheid akkoord zijn gegaan met het resultaat. Verderop in deze uitgave lezen jullie daarover meer. Omdat dit ook bij de drie andere centrales het geval was, is er nu sprake van een arbeidsvoorwaardenakkoord dat we zo snel mogelijk gaan uitvoeren.

Overigens was dat zeker geen akkoord zonder kritische kanttekeningen van velen van jullie. Dit kwam niet onverwachts, aangezien veel onderdelen van dit resultaat gericht waren op de hoofdstroming en de onderkant van het loongebouw. Hiermee ondervang je zeker niet alle individuele situaties van mensen of groepen die daar vanaf kunnen wijken. De meest gehoorde kritieken legden wij op 7 juli aan de staatssecretaris voor. Bovendien gaan we zeker aan de slag met enkele zaken die tijdens onze raadpleging naar boven kwamen. En ben jij uiteindelijk toch nog van mening dat je nadeel van het akkoord ondervindt? Hiervoor houden we de BCO Arbeidsvoorwaardenakkoord in stand.
Tijdens een tweedaagse bijeenkomst in juni met de kaderleden vond ook de jaarlijkse bondsvergadering (BV) van de AFMP plaats, waarin het Algemeen Bestuur verantwoording aflegde over het gevoerde (financiële) beleid in het afgelopen verenigingsjaar. Gedurende de vergadering werden enkele nieuwe algemeen bestuursleden benoemd. Door het vertrek van enkele bestuursleden het afgelopen jaar was het AB flink uitgedund. Thijs Bom legde als laatste onbezoldigd AB-lid van de AFMP zijn bestuurslidmaatschap neer. Daarnaast werd afscheid genomen van Alexandra Schaap Zoet en Lex Brouwer die jarenlang als hoofdbestuursleden van de MARVER zitting hadden in het AFMP-bestuur. Dit kwam door de wijze waarop de samenwerking tussen de AFMP en de MARVER tot eind 2021 was vormgegeven. Ik spreek vanaf deze plek nogmaals mijn hartelijke dank uit voor hun inzet. Ik waardeer hun inspanningen enorm, want het is tegenwoordig niet meer vanzelfsprekend dat mensen hun vrije tijd opofferen om als vrijwilliger een vakbond te besturen.

Ik ben daarom blij dat we tijdens de BV ook weer drie nieuwe algemeen bestuursleden mochten verwelkomen: Cees Bosch, Koos Stauthamer en Ron Groenewegen. Zij stellen zich in de volgende OpLinie aan jullie voor. Een nieuwe voorzitter konden jullie vertegenwoordigers helaas nog niet benoemen.

René Schilperoort
Vicevoorzitter AFMP

04 EINDELIJK EEN ARBEIDS-VOORWAARDENAKKOORD

→ Uit onze mini-enquête is naar voren gekomen dat de meerderheid van de leden zich schaart achter het op 31 mei bereikte arbeidsvoorwaardenresultaat tussen Defensie en de bonden. Dit lieten wij op 7 juli tijdens het SOD weten aan Defensie. Omdat ook de leden van de andere drie bonden in meerderheid akkoord zijn gegaan met dit resultaat, ligt er na lange tijd eindelijk een akkoord op tafel. Met een infographic brengen we onze belangrijkste enquête-uitslagen overzichtelijk in beeld.

18 DE GRENZEN VAN DE VRIJHEID VAN MENINGSUITING

→ Tijdens zijn recente afstudeerstage bij FNV Veiligheid, de werkorganisatie van de AFMP en de MARVER, verdiepte Richie Beijnes zich als vierdejaars student HBO-rechten in de grenzen van de vrijheid van meningsuiting voor defensiemedewerkers. Richie deelt met ons zijn belangrijkste conclusies en doet een aantal aanbevelingen op dit gebied voor werkgever en werknemers.

24 NIEUWE AANWINSTEN IN AFMP-BESTUUR

→ Met Cees Bosch als secretaris en Ron Groenewegen en Koos Stauthamer als algemene bestuursleden kent het bestuur van de AFMP sinds 17 juni enkele nieuwe gezichten. Zij werden na een stemming benoemd in het bestuur tijdens onze 46e Bondsvergadering, die plaatsvond als onderdeel van een sectoren-tweedaagse in Rhenen. René Schilperoort werd herbenoemd als vicevoorzitter en onderhandelaar.

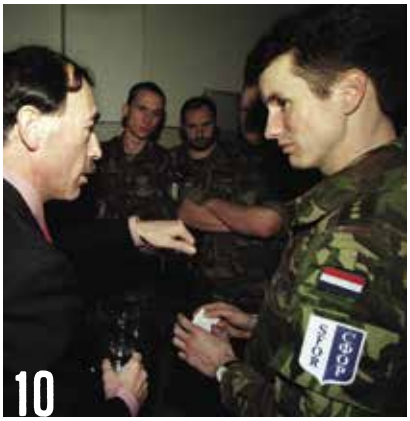

10 OVERHEID SCHOOT TEKORT IN VETERANENZORG

→ De overheid schoot lange tijd tekort in de zorg voor veteranen. Dit is de belangrijkste conclusie van een proefschrift van Theo van den Doel over het Nederlandse veteranenbeleid, waarmee hij onlangs promoveerde aan de universiteit van Leden. OpLinie sprak hem over zijn proefschrift en vroeg oud-AFMP-voorzitter Wim van den Burg om een reactie hierop.

EN VERDER

02 Blog René Schilperoort
06 Bondig - Werk en inkomen
14 Defensie in de media
26 Puzzel
27 Vacature voor wervers AFMP
28 Bondig – Vereniging
32 Contact met AFMP
33 Arjen, Jeroen en Bert niet in VO ABP
34 FNV-ledenvoordeel
36 Lid in beeld: Cees Stouten

COVER Bron: Mediacentrum Defensie (MCD) **HET VOLGENDE VERENIGINGSBLAD** verschijnt in oktober. Kopy aanleveren is mogelijk tot en met 15 augustus **SALARISBETAALDATA** vrijdag 22 juli, woensdag 24 augustus en vrijdag 23 september.

De afgelopen weken gaven we in het hele land uitleg over de nieuwe cao. Bovendien verzamelden de kaderleden zoals gebruikelijk op de werkvloer de meningen, gevoelens en gedachten van de leden. De uitkomst daarvan was voor het bestuur dé leidraad voor een besluit over het avw-resultaat 2021-2023. Voor de definitieve bepaling van hun standpunt hadden bestuur en kaderleden ook de uitkomst van de mini-enquête die van 24 juni t/m 4 juli werd gehouden onder onze leden. Hieruit bleek dat de overgrote meerderheid van de AFMP- en MARVER-leden het eens is met dit resultaat. In deze infographic brengen wij de belangrijkste vragen en bijbehorende antwoordpercentages in beeld. Omdat ook de meerderheid van de leden van de drie andere bonden zich uitsprak voor het resultaat, is er nu een akkoord.

LEDEN ZEGGEN VOLMONDIG JA

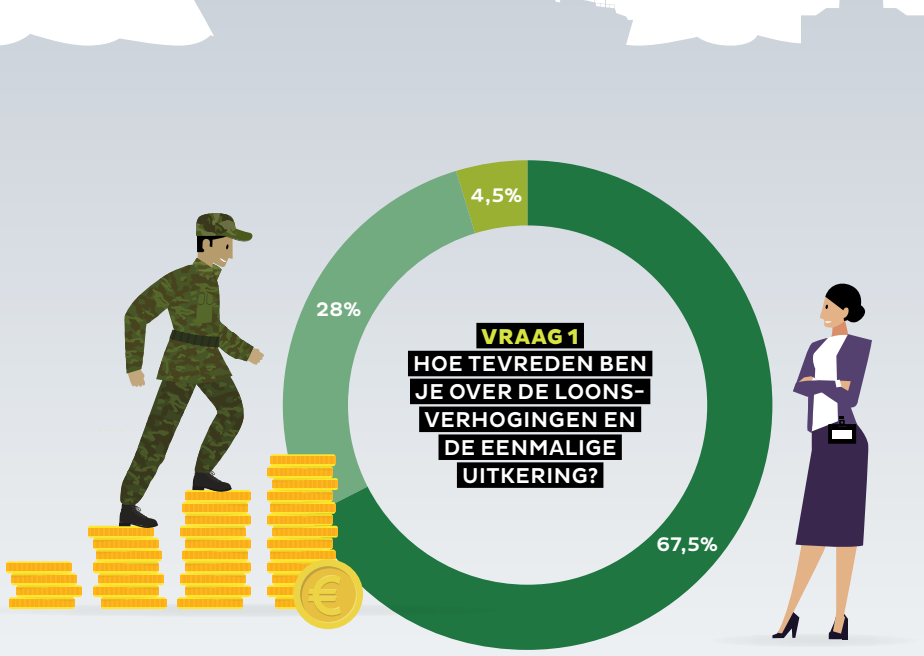

Ik ben (zeer) tevreden
Ik ben niet tevreden, maar denk niet dat er meer in zit
Ik ben (zeer) ontevreden

Ja, daar ben ik erg over te spreken
Het maakt mij niet zoveel uit
Nee, daar ben ik (helemaal) niet over te spreken

ENQUÊTE

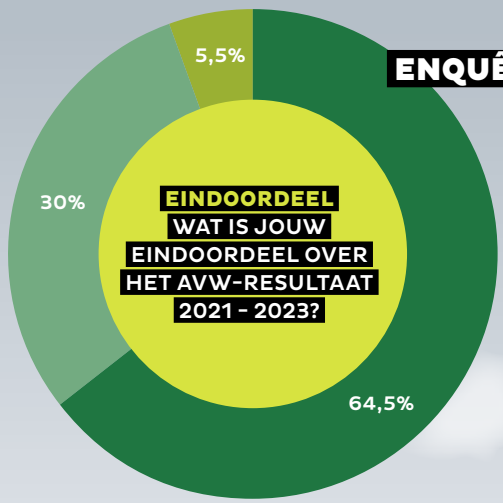

Ik ga akkoord met dit resultaat. Daarom mag hier namens mij ja op worden gezegd
Ik ben kritisch over bepaalde deelonderwerpen, maar ga wel akkoord met het uiteindelijke resultaat
Ik kan me niet vinden in dit resultaat en wijs het daarom af

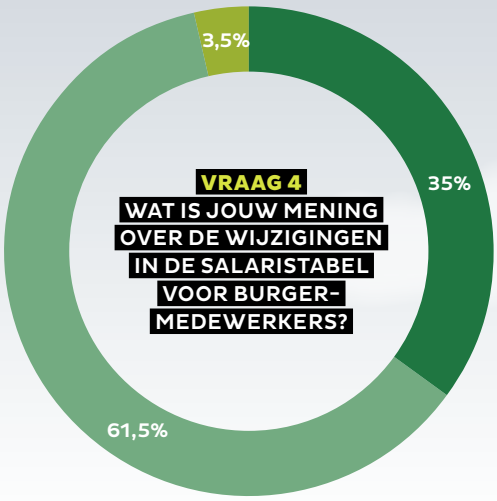

Daar ben ik het (helemaal) mee eens
Daar ben ik het niet mee eens of oneens
Daar ben ik het (helemaal) mee oneens

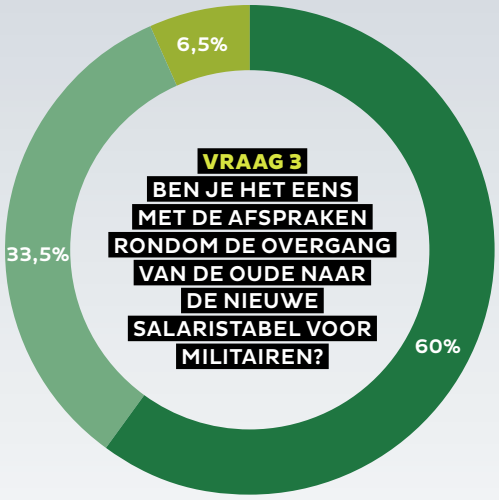

Daar ben ik het (helemaal) mee eens
Daar ben ik het niet mee eens of oneens
Daar ben ik het (helemaal) mee oneens

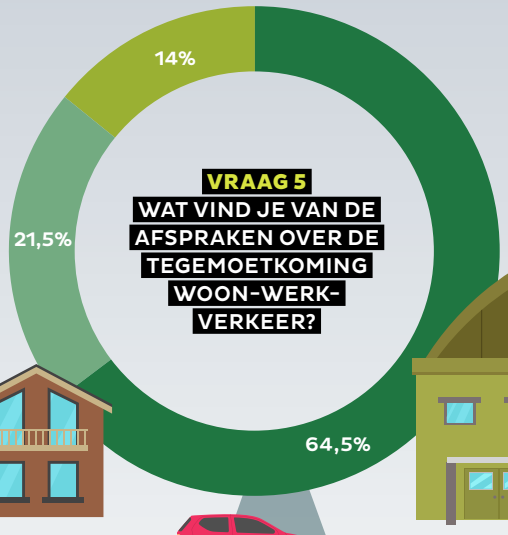

Daar ben ik het (helemaal) mee eens
Daar ben ik het niet mee eens of oneens
Daar ben ik het (helemaal) mee oneens

Ga je uit dienst en worden er vakantie-uren uitbetaald?

MAAK BEZWAAR TEGEN JE LAATSTE LOONSTROOK

Ga je uit dienst en worden er vakantie-uren uitbetaald? Let dan goed op of van het juiste uurloon is uitgegaan en laat jouw laatste loonstrook door de AFMP controleren. Wij voerden procedures tegen Defensie over de vraag of de werkgever in het uurloon dat wordt betaald over niet opgenomen vakantie ook het werkgeversdeel van de pensioenpremie en het financiële voordeel van de eigen ziektekostenverzekering voor militairen moet meenemen. De rechtbankzitting zou op 31 mei 2022 plaatsvinden, maar Defensie besloot de zitting niet af te wachten en is volledig aan de inzet van de AFMP tegemoet gekomen.

HONDERDEN EURO'S EXTRA

Het is nog niet duidelijk welk bedrag met de ziektekostenverzekering voor militairen gemoeid is. Alleen al het werkgeversdeel van de pensioenpremie levert echter vaak honderden euro's extra beloning op. Defensie heeft aangekondigd dat het beleid voor het uitbetalen van niet genoten vakantie binnenkort wordt aangepast, maar de AFMP verwacht dat het nog wel enkele maanden kan duren voordat het zover is.

JUISTE UURLOON

Zolang dit nog niet is geregeld, adviseren we leden die hun vakantiesaldo uitbetaald krijgen om de betreffende loonstrook aan ons voor te leggen. Wij kunnen dan checken of het juiste uurloon is gehanteerd en indien nodig bezwaar maken. Alleen bezwaren tegen loonstroken die minder dan zes weken geleden bekend zijn gemaakt, zijn kansrijk. Het is jammer genoeg niet haalbaar om een hoger uurloon te claimen als de bezwaartermijn voor de loonstrook al is gesloten.

LAATSTE STAND VAN ZAKEN ROND KOO

De AFMP heeft inmiddels voor meer dan honderd leden bezwaar gemaakt tegen de weigering van Defensie om gevolg te geven aan de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep. Bij een groot deel van de bezwaarschriften is verzocht om aanhouding van het bezwaar. Hierdoor hebben de onderhandelaars van de AFMP en andere bonden tijd om met elkaar te overleggen over een oplossing voor de terugwerkende kracht.

GERECHTELIJKE PROCEDURES

Komt er geen oplossing? Dan zullen er gerechtelijke procedures worden gevoerd. Vanwege de nog lopende arbeidsvoorwaardenonderhandelingen kan het nog even duren voordat de onderhandelaars om tafel kunnen over het KOO-dossier. We hopen en verwachten echter dat binnen enkele maanden uitsluitsel volgt.

AANDACHTSPUNTEN

Op dit moment zijn er nog een paar aandachtspunten:

- We vernemen af en toe dat niet iedereen tijdig bezwaar heeft gemaakt tegen de afwijzingsbeslissing van Defensie. In zo'n geval kan het verstandig zijn opnieuw een rekest in te dienen. Hiermee kun je namelijk alsnog bepaalde rechten veiligstellen. Neem daarom vooral contact met ons op als je te laat bent om bezwaar te maken tegen de afwijzing. Dit kan via **ibb@afmp.nl**.
- We hebben niet om aanhouding verzocht in zaken waarbij geen rekest hoefde te worden ingediend, maar we direct in bezwaar konden gaan tegen de bevordering naar de rang van vaandrig. In die zaken kiest Defensie ervoor om de beslistermijn te verlengen, wat wettelijk toegestaan is. Voor aanhouding ziet de AFMP echter geen aanleiding, omdat de terugwerkende kracht in deze zaken geen rol speelt. In deze zaken kan dus sneller een uitspraak worden verwacht.

ONDEROFFICIEREN LVL ONTVANGEN RESTERENDE BINDINGSPREMIE

Onderofficieren van de luchtverkeersleiding van de Luchtmacht krijgen met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2019 nog twee maanden aan resterende bindingspremie uitbetaald. Deze recente toezegging van de Luchtmacht is te danken aan flinke inspanningen van de AFMP. Tijdens diverse overleggen met de Luchtmacht in het afgelopen jaar kaartten wij aan dat de eerder uitgekeerde bindingspremie niet met terugwerkende kracht had moeten ingaan vanaf 1 maart 2019, maar vanaf de eerste dag van dat jaar.

Bij overleggen met de AFMP in de maanden na het eerste overleg hierover een jaar geleden bleef de Luchtmacht hardnekkig vasthouden aan de eerder genoemde ingangsdatum voor het met terugwerkende kracht uitkeren van de bindingspremie van 1 maart 2019. Wij wezen er toen nadrukkelijk op dat zowel in de regelgeving als in de Staatscourant 1 januari 2019 officieel is vastgelegd als ingangsdatum.

LANGDURIG AANDRINGEN

Na langdurig aandringen van onze kant is de Luchtmacht uiteindelijk op 1 april jongstleden definitief overstag gegaan en heeft zij besloten om de bindingspremie met terugwerkende kracht vanaf de eerste maand van 2019 uit te keren. In de praktijk komt dit er dus op neer dat de onderofficieren van de luchtverkeersleiding van de Luchtmacht nog twee maanden aan resterende bindingspremie ontvangen.

MILITAIREN GECOMPENSEERD VOOR VERMINDERD PENSIOENPERSPECTIEF

Onlangs werd bekend dat een start kan worden gemaakt met de uitvoering van de maatregel in verband met verminderd pensioenperspectief, een afspraak die Defensie en de bonden maakten in het kader van het avw-akkoord 2018-2020. Nadat zij in juni 2021 overeenstemming bereikten over de uitwerking, leek de invoering nabij van deze compensatieregeling voor militairen bij wie de overgang sinds 1 januari 2019 van de eindloonregeling naar de middelloonregeling tot minder pensioen leidt. De uitwerking verliep echter veel moeizamer dan gedacht. Tijdens de overleggen tussen Defensie en de bonden over de uitwerking is uiteindelijk besloten om uit te gaan van een individuele berekeningssystematiek. Een systematiek die de maatregel eerlijk en goed uitlegbaar maakt. Omdat de implementatie en de uitvoering hiervan complex zijn en meer tijd kosten dan verwacht, kunnen de militairen die in aanmerking komen voor de compensatie een vooruitbetaling tegemoet zien. Deze wordt in november 2022 uitgekeerd in afwachting van de definitieve implementatie van de maatregel. Nadere informatie en uitleg over de te implementeren regeling volgen in het najaar.

→

MEER INSPANNINGEN VAN DEFENSIE NODIG

OM TOEGANKELIJKHEID BEDRIJFSARTSEN TE GARANDEREN

Een oplossing voor het tekort aan bedrijfsartsen binnen de militaire gezondheidszorg lijkt niet op korte termijn voorhanden. Dat blijkt uit de schriftelijke reactie die de AFMP begin juni van Defensie heeft ontvangen op haar eerdere brandbrief hierover. In de voorgaande uitgave van OpLInie publiceerden we al over het genoemde tekort. Op de lange termijn denkt Defensie door aanpassingen van het doorstroombeleid van militaire artsen en verpleegkundigen het gat te kunnen dichten.

Wij betwijfelen dat, maar begrijpen dat in de huidige krappe arbeidsmarkt een snelle structurele oplossing lastig te vinden is. Dat was dan ook de reden waarom wij in onze brandbrief niet alleen vroegen om een langetermijnoplossing, maar ook om maatregelen op de korte termijn om de toegankelijkheid en geleverde kwaliteit van de bedrijfsartsen te kunnen garanderen. Buiten enkele maatregelen om de administratieve last van bedrijfsartsen te verlichten, is hierover naar onze mening weinig terug te vinden in de brief van Defensie. Zij zegt zelfs geen klachten te hebben ontvangen over de opleiding en begeleiding van bedrijfsartsen in opleiding en stelt dat de toegankelijkheid van de bedrijfsartsen wordt gegarandeerd door het arbeidsomstandighedenspreekuur bij het Coördinatiecentrum Expertise Arbeidsomstandigheden en Gezondheid (CEAG).
Als een re-integratietraject niet optimaal verloopt, verwijst Defensie naar de verlengmogelijkheid van dit traject door het UWV.

OMGEKEERDE WERELD

Wij beschouwen dit als 'de omgekeerde wereld' en verwachten van Defensie meer inspanningen en creativiteit om juist verlenging door het UWV te voorkomen en in een vroeg stadium te zorgen voor een zo optimaal mogelijke begeleiding van arbeidsongeschikte militairen. Na hervatting van het overleg gaan we dit daarom zo snel mogelijk met Defensie bespreken. Tot die tijd blijven we ons grote zorgen maken over het gevaar dat het tekort aan bedrijfsartsen oplevert voor de individuele gezondheid en re-integratiemogelijkheden van onze leden. Loopt jouw individuele gezondheid als lid gevaar of worden jouw re-integratiemogelijkheden belemmerd, omdat je op korte termijn niet terecht kunt bij een bedrijfsarts? Klop dan voor hulp en advies aan bij onze afdeling individuele belangenbehartiging via: **ibb@afmp.nl**.

VO adviseerde positief over besluit

ABP VERHOOGT PENSIOENEN MET 2,39%

ABP heeft de pensioenen vanaf 1 juli met 2,39% verhoogd. Gepensioneerden zien dit hogere pensioen vanaf deze maand op hun rekening staan. Ook krijgen zij over het eerste half jaar van 2022 een nabetaling van 1,2%. De pensioenaanspraken van ABP-deelnemers die nog niet aan hun pensioen toe zijn, verhoogt ABP ook met 2,39%.
Het ABP-bestuur besloot de tussentijdse pensioenverhoging per 1 juli van dit jaar in te voeren, omdat dit volgens het fonds bijdraagt aan de ambitie om een geïndexeerd pensioen te bieden. Dit is mogelijk, omdat de overheid de regels aanpaste in aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel. Daarnaast is de financiële positie van ABP goed met een beleidsdekkingsgraad eind mei van 110,1%. Ook keek het bestuur zorgvuldig naar de gevolgen voor diverse groepen deelnemers. Het Verantwoordingsorgaan van ABP adviseerde positief over dit besluit.

24 EURO NETTO

Bijna 975.000 gepensioneerden bij ABP plukken nu snel de vruchten van de pensioenverhoging. Vanaf deze maand krijgen zij 2,39% verhoging. Voor een pensioen van 1000 euro netto per maand betekent dat een verhoging van bijna 24 euro netto. Daarnaast ontvangen zij in juli ook een nabetaling van 1,2% waarmee de verhoging over de eerste helft van het jaar wordt nabetaald. Bij een pensioen van €1000 netto zorgt dat voor een nabetaling van ruim 140 euro netto.

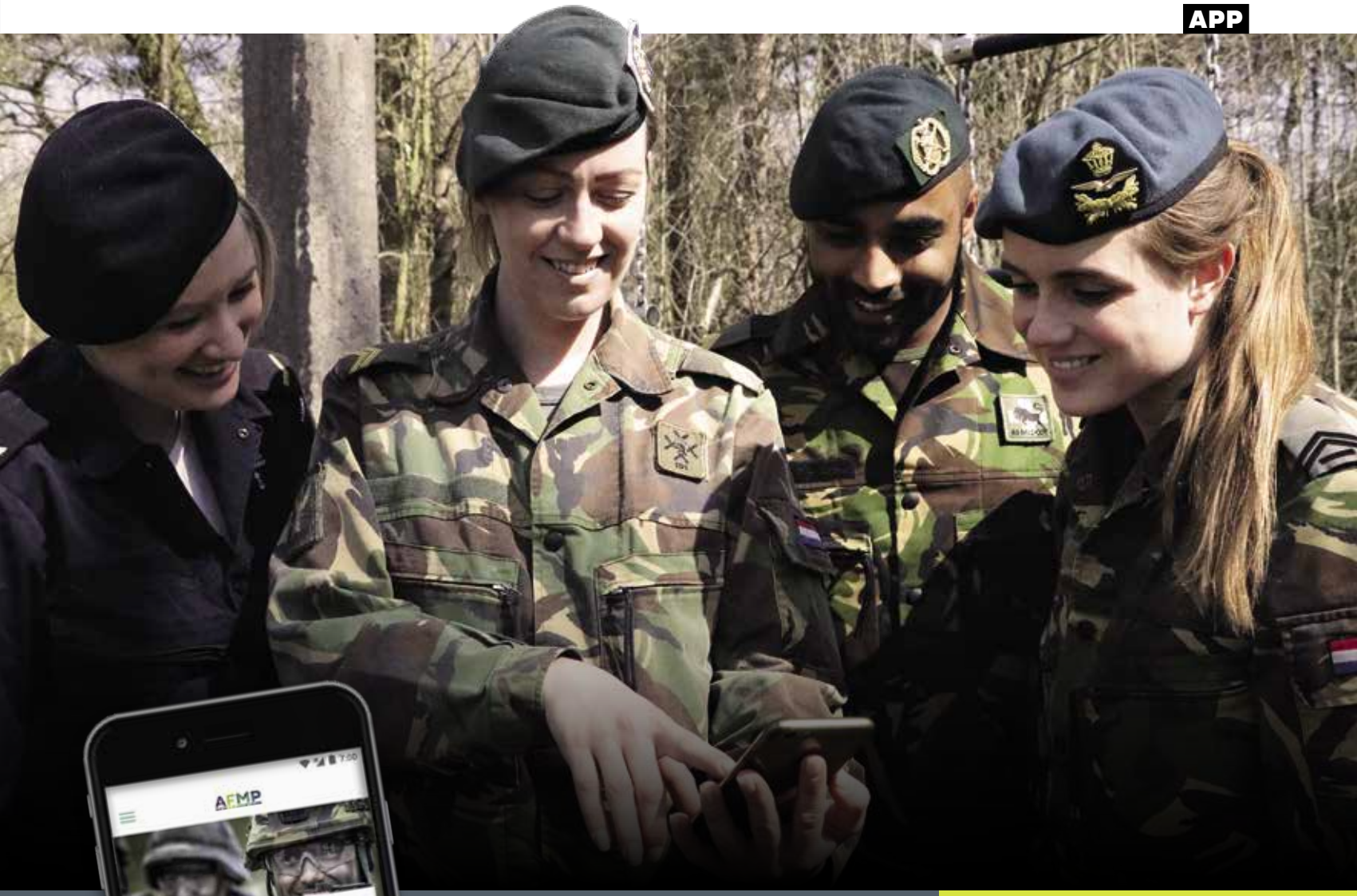

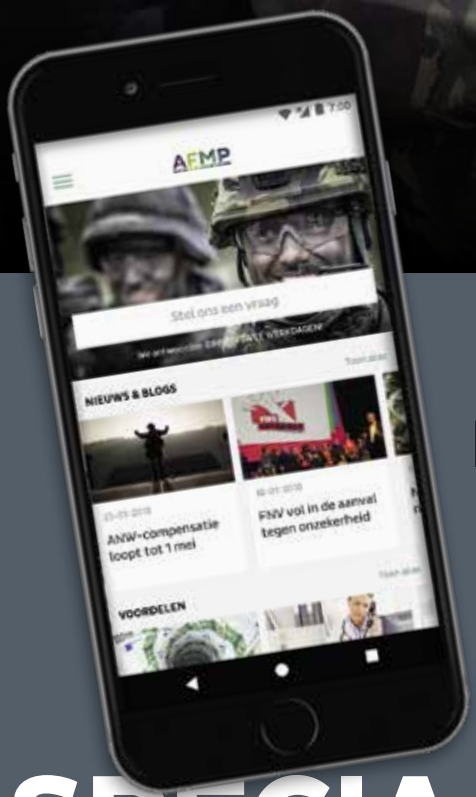

DE LEDEN-APP MET NIEUWS EN INFORMATIE RONDOM JE WERK

SPECIAAL VOOR ONZE LEDEN: DE AFMP-APP

ALTIJD JE VAKBOND OP ZAK!

- Dé plek voor het stellen van je persoonlijk vraag;
- Met exclusieve content over je werk en het vak;
- Alle antwoorden op de meest gestelde vragen;
- En de belangrijkste bijeenkomsten in de agenda.

Available on the App Store

Google play

↙ Theo van den Doel tijdens een bezoek als Tweede Kamerlid in 1998 aan het hoofdkwartier van SFOR in Sarajevo.
FOTO: HENNIE KEERIS/DEFENSIEVOORLICHTING

Oud-Kamerlid Theo van den Doel schrijft proefschrift over Veteranenbeleid

‘FOCUS WAS GERICHT OP DE ACTIEF DIENENDE MILITAIR’

Van 1994 tot 2003 zat Theo van den Doel in de Tweede Kamer en was hij woordvoerder Defensie voor de VVD. Onlangs promoveerde hij aan de universiteit van Leiden met een proefschrift over het Nederlandse veteranenbeleid. Conclusie: de overheid schoot lange tijd tekort in de zorg voor veteranen. **TEKST FRED LARDENOYE**

↑ Theo van den Doel (met blauw hemd) tijdens een bezoek in 1999 van de Vaste Commissie voor Defensie van de Tweede Kamer bij uitgezonden Nederlandse militairen in Orahovac, Kosovo.
FOTO: HENNIE KEERIS/DEFENSIEVOORLICHTING

HOE KWAM U OP HET IDEE OM TE PROMOVEREN OP DIT ONDERWERP?

De indringende problematiek van de Indiëveteranen en de vele werkbezoeken die ik tijdens mijn Kamerlidmaatschap aan de militairen op vredesmissies bracht, overtuigden mij van de noodzaak van een goede veteranenzorg. In de afgelopen 25 jaar is er weliswaar veel geschreven over de uitvoering van de veteranenzorg, maar niet vanuit het perspectief van de bijzondere verantwoordelijkheid van de overheid. Hoe de overheid de zorgplicht voor militairen is nagekomen, is de centrale vraag in mijn onderzoek. Dan gaat het ook om de voorbereiding en de uitvoering van de missie. Om die vraag te kunnen beantwoorden, heb ik onderzocht hoe het veteranenbeleid zich heeft ontwikkeld en de veteranenzorg werd uitgevoerd. Omdat overheidsbeleid niet in isolatie tot stand komt, is hier ook de rol van parlement en samenleving bij betrokken.

U deed onderzoek naar een zestal missies tussen 1945 en 2015. Welke verschillen en overeenkomsten heeft u daarbij gevonden?
Er bestaat een groot verschil in de nazorg van de missies die zijn uitgevoerd in de periode van de Koude Oorlog en in de periode daarna. Dat vloeit logisch voort uit de ontwikkeling van het veteranenbeleid, die een impuls kreeg door de continue uitvoering van vredesoperaties. Bij de uitvoering van de zorgplicht zien we bij verschillende missies dat er sprake was van manco's in de selectie van het personeel. Er was doorgaans een (te) korte voorbereidingstijd en tijdens de uitvoering van de missie een gebrek aan personeel. Dat was niet alleen het geval in Korea en Libanon, maar ook in Uruzgan. Verder mankeerde het aan objectieve voorlichting en werden missies rooskleuriger voorgesteld dan dat deze in werkelijkheid waren. Hierdoor ontstaat er een verkeerd beeld van de missie in de samenleving en loopt de veteraan kans op onbegrip en ongeloof na terugkeer. Ook de nazorg vertoonde tekortkomingen.

Dat missies politiek en militair mislukt zijn, noemt u als reden voor een gebrek aan erkenning van de inzet van veteranen. Maar is dat dan bij missies die geslaagd zijn anders?
Voor de Indiëveteranen ontbraken de erkenning en de structurele nazorg. In mijn onderzoek concludeer ik dat het aannemelijk is dat dit een gevolg was van het politieke en militaire debacle in Nederlands-Indië dat zo snel mogelijk moest worden vergeten. Eenzelfde situatie deed zich voor na terugkeer van Dutchbat III. Er was sprake van miskenning van de extreme omstandigheden waaronder de militairen van Dutchbat III hun taak hadden moeten uitvoeren. Ook bij 'geslaagde' missies was er niet altijd sprake van openlijke waardering. Dat gold bijvoorbeeld voor Libanonveteranen.

U noemt de aandacht voor immateriële hulpverlening aan burgerslachtoffers van de oorlog als een factor die heeft bijgedragen aan de start van het veteranenbeleid met de Veteranennota in 1990. Welke rol speelden Indië- en Libanonveteranen zelf in die ontwikkeling?
"Eind jaren zestig werd de aandacht in de samenleving verlegd van de daders naar de slachtoffers van de oorlog. Er kwam meer aandacht voor immateriële hulpverlening aan burgerslachtoffers. Toen in de jaren 80 hiervoor wetgeving werd voorbereid, waaronder die voor burgerslachtoffers van het Indisch verzet, constateerden de 'oud-militairen Indiëgangers' dat zij niet tot de doelgroep behoorden. Een effectieve lobby richting politiek zorgde ervoor dat de toenmalige minister van Defensie Van Eekelen de Vertrouwensman Oud-militairen Indiëgangers aanstelde. Hun problematiek sloot aan op die van de oorlogsgetroffenen en dat leidde tot de eerste Veteranennota. Dat was dus vooral een tegemoetkoming voor de Indiëveteranen, ook al werd na inzet van de BNMO (Bond van Nederlandse Militaire Oorlogs- en dienstslachtoffers, red.) en de Bond van Wapenbroeders de doelgroep verbreed.

Na het invoeren van een beroepskrijgsmacht in de jaren negentig zag het ministerie van Defensie de nazorg van veteranen aanvankelijk niet als haar verantwoordelijkheid. Waardoor is die houding veranderd?
De beleidsontwikkeling is vooral onder druk van de Tweede Kamer, het Veteranenplatform en de militaire vakbonden tot stand gekomen. Midden jaren negentig was er van een proactief optreden bij het ministerie van Defensie nog geen sprake. Wel werd het nazorgbeleid meer en meer gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. Een voorbeeld daarvan is het onderzoek naar de onverklaarbare klachten van een aantal Cambodjaveteranen. De uitkomsten daarvan leidden tot nieuwe inzichten, waarmee het bestaande veteranenbeleid werd aangepast.

Wat is volgens u de voornaamste reden waarom het zolang geduurd heeft dat er een gericht veteranenbeleid is ontstaan?
Midden jaren negentig beschouwde het ministerie van Defensie de veteranenzorg niet als nationale taak, maar primair als →

een maatschappelijke aangelegenheid. Dat interne standpunt werd niet uitgedragen, maar verklaart wel de opstelling van de terughoudende overheid, die geen proactief beleid voerde en pas onder druk van buitenaf tot daden kwam. Het gevolg hiervan was een trage uitvoering van aangenomen Kamermoties en implementatie van het beleid. Na ruim 20 jaar is het uiteindelijk de verdienste van de Tweede Kamer geweest dat de Veteranenwet tot stand kwam. Een verklaring voor de opstelling van het ministerie van Defensie is de primaire taak van de krijgsmacht: het leveren van gevechtskracht. Daardoor was de focus gericht op de actief dienende militair. Politiek en ambtenarij hadden als referentiekader het beeld van het vredesleger. Alles was erop gericht de verschillen in voorzieningen en rechtspositie tussen de militair en de burger te verkleinen. Een bijzondere status voor veteranen paste daar niet in.

U droeg als Kamerlid zelf bij aan het ontstaan van de Veteranendag en het Draaginsigne Veteranen. Bent u desondanks door dit onderzoek anders gaan terugkijken op uw eigen functioneren als het gaat om de totstandkoming van het Veteranenbeleid?
In mijn periode als Kamerlid was er doorgaans Kamerbrede steun voor initiatieven die het veteranenbeleid een stapje verder brachten. Bij de Tweede Kamer lag het accent vooral op de nazorg. Aan de voorbereiding van de missie werd weinig aandacht besteed. De politieke debatten voorafgaand en tijdens de missie werden doorgaans gedomineerd door de buitenlands-politieke aspecten. Van een evaluatie van een missie inclusief de nazorg was geen sprake. Achteraf had de Tweede Kamer daar natuurlijk al in de jaren negentig om kunnen vragen, maar pas in 2014 werd het Toetsingskader daarop aangepast. Terugkijkend is het van belang geweest dat ik mijn initiatief uit 1996 voor de jaarlijkse Veteranendag, dat in de onderste bureaula bij Defensie lag, in 2002 bij het nieuw aangetreden kabinet onder de aandacht heb gebracht. Daardoor is dit jaarlijks eerbetoon aan veteranen sinds 2005 niet meer weg te denken.

↗ Oud-AFMP-voorzitter Wim van den Burg: "Onafhankelijkheid van Veteraneninstituut is alleen maar minder geworden."
FOTO: KARIN STROO

'VAKBONDEN SPEELDEN GROTE ROL BIJ TOTSTANDKOMING VETERANENBELEID'

Als hoofdbestuurder was Wim van den Burg eind jaren tachtig, begin jaren negentig al actief in Ons Belang, een van de fusiepartners van de AFMP. Zo maakte hij van dichtbij de hele ontwikkeling van het veteranenbeleid mee én speelde daar een actieve rol in.

‘DE WET IS PAPIER EN HET GAAT IN DE PRAKTIJK INDERDAAD LANG NIET ALTIJD GOED’

Er valt wel wat af te dingen op de conclusies van oud-Tweede Kamerlid Theo van den Doel, vindt oud-voorzitter van de AFMP Wim van den Burg. “Hij zegt dat onder druk van de hele Tweede Kamer het veteranenbeleid tot stand is gekomen, maar dat klopt feitelijk niet. De aanjager van de Veteranenwet in de Tweede Kamer is Angelien Eijsink van de PvdA, daarover is geen discussie mogelijk. Bij de Memorie van Toelichting op de wet staan behalve haar als initiatiefnemers Kamerleden van D66, Groen Links en de SP. Die andere partijen wilden, net als toenmalig staatssecretaris van Defensie Van der Knaap van het CDA, aanvankelijk helemaal niet meewerken. Verder staan er de namen onder van Jan Kleijan van de ACOM en mijzelf als vertegenwoordiger van de AFMP, dat zijn dus de vakbonden waarover Van den Doel het heeft. Eijsink heeft ons ook bewust gevraagd om te helpen meer draagvlak te creëren.”

WEINIG AANDACHT

Dat ook het Veteranen Platform (VP) in dit verband wordt genoemd, merkt Van den Burg wel vaker. “Een succes kent achteraf vaak vele vaders, maar het VP heeft nauwelijks bijgedragen aan de totstandkoming van de Veteranenwet. Ook generaal b.d. Ted Meines speelde in de ontwikkeling van het veteranenbeleid geen grote rol. De verdienste van hem is vooral dat hij het VP heeft opgericht en daarmee veteranen verenigde.” Overigens deed Meines dat samen met toenmalig voorzitter van de BNMO Nic Smit en generaal-majoor arts Rob Nypels, die beiden nogal eens ontbreken in de geschiedschrijving.
De wat trage start van het veteranenbeleid die Van den Doel schetst, herkent Van den Burg wel. “Het klopt dat de Veteranennota van minister Ter Beek in 1990 het veteranenbeleid in gang heeft gezet. Ik moet toegeven dat er vóór die tijd ook bij de vakbonden weinig aandacht was voor het veteranenbeleid. De aandacht was inderdaad vooral gericht op de actief dienende militairen. Bij mij is dat veranderd toen ik als AFMP-vertegenwoordiger in het overleg met DPKL regelmatig naar uitzendgebieden ben geweest, met name in het voormalig Joegoslavië.”

CAMBODJA

Dat het door Van den Doel genoemde onderzoek naar klachten van Cambodjaveteranen een belangrijke rol heeft gespeeld in het tot stand komen van het veteranenbeleid, beaamt Van den Burg. “Bij die uitzending kwamen alle gevolgen van het ontbreken van een veteranenbeleid aan de oppervlakte, zoals slechte voorbereiding, slecht materieel en geen zorg. Wij werden als AFMP benaderd door Cambodjaveteranen met onverklaarbare ziekteklachten die nergens aandacht kregen. Wij namen hun klachten serieus en zijn erin geslaagd om het ook op de politieke agenda te krijgen. Dat heeft uiteindelijk geleid tot de commissie Tiesinga die de zaak grondig heeft onderzocht.”
Ook een tweede onderzoekscommissie onder leiding van oud-Eerste Kamerlid Tiesinga (D66) naar ziekteklachten bij naar Bosnië uitgezonden militairen, was het gevolg van de inzet van de AFMP. Beide commissies benadrukten de noodzaak van een onafhankelijk Veteraneninstituut.
Van den Burg noemt de oprichting van het Veteraneninstituut in 2000 een belangrijke stap in het Veteranenbeleid, maar plaatst ook een kanttekening: “Ik heb vanaf het begin twijfels gehad over die onafhankelijkheid. We hoopten dat het in de loop der jaren verstevigd zou worden, maar met name de laatste jaren is de invloed van Defensie op het Veteraneninstituut steeds groter geworden.” Dat wordt ook geïllustreerd door het feit dat daar waar onder meer oud-voorzitter van de AFMP Bauke Snoep lange tijd deel uitmaakt van de Raad van Bestuur van het Veteraneninstituut er in de Raad van Toezicht van het op 1 januari 2021 opgerichte Nederlandse Veteraneninstituut geen plek meer is voor oud-vakbondsvertegenwoordigers.

VETERANENWET

Na de oprichting van het Veteraneninstituut werd volgens Van den Burg steeds duidelijker dat het ontbrak aan een goede omschrijving van de zorg voor veteranen. “Al bij de aanbevelingen van Tiesinga hebben wij gezegd: ons gaat het om een veel fundamentelere zaak en dat is een wettelijke verankering van de bijzondere zorgplicht voor veteranen. Dat heeft te maken met de bijzonder positie van de militair. Als voorzitter van de AFMP heb ik me daar sterk voor gemaakt.”
Van den Burg memoreert het 60-jarig jubileum van de BNMO in 2010, waar hij als een van de sprekers pleitte voor die wettelijke verankering. “Daar was ook Angelien Eijsink als spreker aanwezig en zij hield daar een warm pleidooi voor een integrale zorg van Defensie voor veteranen. Het is geen toeval dat zij kwam met het initiatief voor een Veteranenwet.”
Net zo min noemt Van den Burg het toeval dat de AFMP nauw betrokken werd bij het schrijven van de Veteranenwet. Niet alleen voormalig ‘huisadvocaat’ van de AFMP Henk van der Meijden droeg bij aan de wet, ook toenmalig juridisch medewerkster van de AFMP, Jaqueline van Rossum, schreef mee. Van den Burg: “Ik heb haar ook bewust gevraagd zitting te nemen in het regeringsvakje met leden van alle fracties uit de Tweede Kamer toen de wet uiteindelijk Kamerbreed werd aangenomen.”
De conclusie van Van den Doel dat de wet papier is en dat het in de praktijk lang niet altijd goed gaat, onderschrijft Van den Burg. “Ook in mijn latere functie als Algemeen secretaris van de BNMO heb ik ervaren dat het in de praktijk nog best vaak mis gaat met de zorg voor veteranen. Het feit dat er een wet is, betekent niet dat alles geregeld is. Het gaat natuurlijk altijd om de uitvoering. In die zin blijft het voor de AFMP een eervolle taak om er net als de Tweede Kamer en de Veteranenombudsman aan bij te dragen dat Defensie zijn bijzondere zorgplicht voor veteranen nakomt.” ■

DEFENSIE IN DE MEDIA

De AFMP volgt het defensienieuws in de (inter-)nationale media op de voet. Bij dit nieuws speelt het ministerie van Defensie vaak een centrale rol en komen wij als bond regelmatig aan het woord. In elke editie van OpLinie bieden we je onder de titel 'Defensie in de media' een bloemlezing van relevante ontwikkelingen binnen jouw werkveld in het afgelopen kwartaal.

AFMP REAGEERT OP MILJARDEN-INVESTERINGEN IN DEFENSIE

→ Tegenover BNR Nieuwsradio reageerde Arjen Rozendal, sectorhoofd Marine en Burgerpersoneel van de AFMP, op **1 juni** op de aankondiging in de Defensienota dat er structureel 5 miljard euro extra naar Defensie gaat. De helft van dit bedrag wordt gestoken in de uitbreiding van vuurkracht, de andere helft in het herstel van ondersteunende eenheden. De miljarden voor de vuurkracht worden onder andere geïnvesteerd in kruisvluchtwapens, extra F-35's, uitbreiding van de luchtverdediging en een raketsysteem voor de landmacht.
"In eerste instantie ben ik daar wel blij mee," benadrukte Arjen in een radio-uitzending van BNR Nieuwsradio. "Ik denk niet dat dit het volledige lijstje zal zijn, maar het is een goede eerste aanzet."
Volgens hem is er na jarenlange bezuinigingen op Defensie wel meer nodig om Nederland weer van een écht krachtig defensieapparaat te voorzien. "Dat zal nog heel lang duren. We hebben wel 5 tot 10 jaar nodig om daar een beetje bij in de buurt te komen. Het gaat nogal wat tijd kosten voordat al die dingen zijn aangeschaft en hier zijn aangekomen. Dus we zijn er nog lang niet."

DRAAGBARE MILITAIRE SATELLIETEN VOOR SPECIAL FORCES

→ De special operations forces (SOF) van het Korps Commandotroepen en het Korps Mariniers hebben sinds de **eerste week van juni** 5 zogeheten Manpacks. Dit zijn draagbare militaire satellietschotels. Het verschil met eerdere systemen schuilt in het gewicht en de afmetingen. De nieuwe schotels zijn zo kleine en licht dat iemand ze op zijn of haar rug kan dragen. Door de satellietverbinding kunnen militairen in het veld contact houden met zowel hun hoofdkwartier als met andere eenheden.

HERINNERINGSMEDAILLE INTERNATIONALE MISSIES VOOR 900 MILITAIREN

→ Op **11 en 12 mei** ontvingen zo'n 900 militairen de Herinneringsmedaille Internationale Missies in de Brabanthallen te Den Bosch. Deze medaille is een onderscheiding voor iedereen die minimaal 30 dagen aaneengesloten deelnam aan een vredesmissie. Minister Ollongren van Defensie overhandigde op 11 mei de medaille aan ongeveer 500 militairen voor hun missies in Afghanistan, het Midden-Oosten en Mali. Een dag later vond een vergelijkbare ceremonie plaats op dezelfde locatie. Daar overhandigde viceadmiraal Boudewijn Boots een kleine 400 militairen het waarderingsteken voor hun inzet in Irak, Jordanië, Koeweit en Litouwen.

INVICTUS GAMES AFGESLOTEN MET CEREMONIE

→ Met een feestelijke ceremonie onder het toeziend oog van 5.000 bezoekers werden

op vrijdag **27 april** de Invictus Games in Den Haag afgesloten. Bijna 100.000 mensen bezochten dit evenement voor fysiek en/of mentaal gewonde (ex-)militairen. In totaal 500 deelnemers uit talloze landen beoefenden uiteenlopende sporten.

Onder meer Commandant der Strijdkrachten generaal Onno Eichelsheim sprak tijdens de sluitingsceremonie het publiek toe. Hij riep veteranen op zich niet op de bank achter de gordijnen te verschuilen. “Ik weet ook dat er gewonde militairen zijn die naar deze Spelen kijken. Laat me je zeggen: als je eenmaal die eerste stap hebt gezet, zal je merken dat je nooit meer alleen hoeft te lopen. Misschien kun je het je nu niet voorstellen, maar je kunt er komen. Kijk maar naar de deelnemers hier.”

DEFENSIE HELIKOPTER COMMANDO DRAAGT STEENTJE BIJ AAN BEVRIJDINGSDAG

→ Met twee Cougar-transporthelikopters en een NH90-maritieme gevechtshelikopter leverde het Defensie Helikopter Commando een bijdrage aan Bevrijdingsdag op **5 mei**. Deze dag werd voor het eerst in drie jaar weer in traditionele vorm gevierd. De aangewezen Ambassadeurs van de Vrijheid – de artiesten Suzan & Freek, Duncan Laurence, Donnie en Fresku - werden in de helikopters naar de bevrijdingsfestivals in ons land gevlogen. In totaal ging het om 14 festivals in 12 provincies. Staatssecretaris Van der Maat van Defensie zwaaide de ambassadeurs uit bij hun vertrek in de helikopters.

MARECHAUSSEES ONDERZOEKEN OORLOGSMISDADEN IN OEKRAÏNE

→ Op **28 april** kwam het nieuws naar buiten dat tientallen Nederlandse marechaussees naar de Oekraïne zouden vertrekken om onderzoek te doen naar vermeende oorlogsmisdaden. Het kabinet nam daarover een besluit in de ministerraad. Het ging om een forensisch team dat met bescherming vertrok naar het door Rusland binnengevallen land. Dit team ging bewijsmateriaal verzamelen waarmee vermeende oorlogsmisdaden kunnen worden vastgesteld. Het onderzoek vond ook plaats op plekken waar oorlogsmisdaden zouden zijn gepleegd. Tijdens hun twee weken durende verblijf in de Oekraïne verzamelden de marechaussees bewijsmateriaal voor het Internationaal Strafhof in Den Haag.
Zij keerden op 2 juni terug in Nederland. Bij hun terugkeer op Vliegbasis Eindhoven werden zij verwelkomd door onder anderen minister van Defensie Ollongren en Commandant Koninklijke Marechaussee luitenant-generaal Hans Leijtens. Ook de hoofdaanklager van het Internationaal Strafhof, Karim Khan, was hierbij aanwezig.

‘HET GEVECHT WIN JE MET HOOGOPGELEID PERSONEEL’

→ In een online artikel van EenVandaag op **8 april** onder de kop ‘9.000 niet ingevulde functies bij defensie, waarvan 3.600 vacatures: zo zit het’ werd uitgebreid ingegaan op de discussie over het personeelstekort bij Defensie naar aanleiding van de oorlog in de →

Oekraïne. Tegenover EenVandaag bevestigde woordvoerder van Defensie Klaas Meijer de eerdere uitspraak van Plaatsvervangend Commandant der Strijdkrachten Boudewijn Boots dat er slechts 3.600 vacatures zijn in plaats van de vaak genoemde 9.000. Volgens hem is dit getal een eigen leven gaan leiden en zijn er slechts 3.600 openstaande vacatures. De overige 5.400 vacante functies zijn niet opgevulde plekken doordat mensen ziek zijn, omdat ze tijdelijk een opleiding volgen of door geldtekort.
Arjen Rozendal, sectorhoofd Marine en Burgerpersoneel van de AFMP, noemde deze redenering een 'goocheltrucje van Defensie'. "Het is een manier om het aantrekkelijker te laten klinken om bij Defensie te werken. Niemand wil natuurlijk op een plek terecht komen waar geen collega's te vinden zijn."
Een ander online artikel van EenVandaag op 8 april zoomde in op mogelijke oplossingen voor het personeelstekort bij Defensie, waaronder de invoering van een dienstplicht naar Zweeds model. Een model waarbij iedereen wordt opgeroepen, maar alleen de gemotiveerde jongens en meisjes binnenstromen. "In Nederland werkt dat niet," benadrukte Arjen in het bewuste artikel. "We hebben de capaciteit niet om die jongeren 1 of 2 jaar op te leiden en ze daarna ook nog zinnig aan het werk te houden. En bovendien: die jongeren weten na een basisopleiding alleen hoe je moet marcheren en hoe je een schot moet lossen."
Volgens Arjen is de krijgsmacht van 20 jaar geleden niet dezelfde als die van nu. "Het gevecht win je niet meer met manschappen, dat kanonnenvoer wat je bijvoorbeeld bij de Russen nog steeds ziet. Je wint met hoogopgeleid personeel en met betere spullen."

30% VAN DEFENSIEPERSONEEL MOET IN 2030 VROUW ZIJN

→ 30 procent van de defensiemedewerkers moet in 2030 vrouw zijn, zowel bij militairen als bij burgermedewerkers. Dit ambitieuze streven presenteerden minister Ollongren en staatssecretaris Van der Maat van Defensie op **29 maart**. Zij hopen dat Defensie hierdoor een diverse en inclusieve werkgever wordt.
"De huidige ontwikkelingen in Oekraïne laten zien dat een sterke defensieorganisatie onontbeerlijk is," zo benadrukten Ollongren en Van der Maat in een brief aan de Tweede Kamer. "Defensie heeft niet alleen meer mensen nodig, maar ook een groter aandeel vrouwen en mensen met verschillende achtergronden, culturen en levensopvattingen. Divers samengestelde teams zijn sterkere teams en presteren beter. Diversiteit maakt Defensie dus sterker."
Tegenover het NPO Radio 1-programma Villa VdB reageerde Arjen Rozendal, sectorhoofd Marine en Burgerpersoneel van de AFMP, op 30 maart op de ambitieuze doelstelling. "Jazeker, dat wij vinden een heel goed streven," bevestigde hij. "Dat zou er op neer komen dat we een betere afspiegeling van de maatschappij zouden zijn als Defensie, maar of dit haalbaar is, dat weet ik niet. In de afgelopen decennia is het namelijk ook niet gelukt om de streefcijfers die er toen waren - niet per definitie hard opgelegd – te halen."

GROTE DRUKTE OP SCHIPHOL

→ De Koninklijke Marechaussee meldde op **23 april** dat de situatie op Schiphol 'stabiel' te noemen was. De luchthaven riep passagiers die dag op om vanwege de drukte niet meer te komen. Mede door een staking van het KLM-personeel was het met duizenden mensen overvol op Schiphol. Voor een van de vertrekhallen stond een lange rij, die doorliep tot buiten het gebouw van de luchthaven. Een KMar-woordvoerder benadrukte dat zich ondanks de drukte geen incidenten voordeden. De KMar hield de hectiek nauwlettend in het oog. Ook in de weken daarna bleef het erg druk op Schiphol.

In de talkshow Op1 sprak Hans Leijtens, commandant van de Koninklijke Marechaussee, zijn begrip uit voor de beslissing van KLM om op 29 en 30 april in totaal 75 vluchten te schrappen op Schiphol. "Als de veiligheid in het geding is, dan is dat een goede beslissing," zo benadrukte hij tegenover Op1. Schiphol vroeg op 28 april aan alle luchtvaartmaatschappen om in de dagen daarna maatregelen te nemen om al te grote drukte op het vliegveld tegen te gaan. ■

SCHADE

DFD is bij noodsituaties 24/7 bereikbaar. Bij schade is dit belangrijk. Samen met onze partners helpen wij u bij het beperken en herstel van uw schade. Download de DFD-app, dan heeft u altijd de belangrijke informatie en telefoonnummers binnen handbereik.

GEZIN

Samenwonen, trouwen of juist scheiden? Uw verzekeringen moeten worden aangepast. Hetzelfde geldt wanneer u een kind krijgt of een kind meerderjarig wordt. Geef de wijzigingen in uw gezinssituatie daarom altijd door.

WONEN

Een huis kopen of verhuizen? Een hypotheek afsluiten of aanpassen? Een belangrijke financiële stap. Voorkom bij de aankoop, of juist later, financiële tegenvallers. Laat u persoonlijk adviseren en begeleiden door de DFD-adviseur.

UITZENDING

De DFD ongevallen- en reisverzekering biedt tijdens meer risicovolle uitzendingen standaard dekking. Toch is het belangrijk om al uw verzekeringen te controleren. Contact DFD tijdig zodat u en uw gezinsleden tijdens de uitzending hier geen omkijken naar hebben.

UIT DIENST

Eindigt uw aanstelling bij Defensie? Kiest u voor een loopbaan buiten Defensie of gaat u met functioneel leeftijdsontslag? U blijft gewoon relatie bij DFD, maar uw verzekeringen moeten worden aangepast aan de nieuwe situatie.

Gaat u op uitzending of oefening? Of gaat u uit dienst? Een woning kopen of verhuizen? Krijgt u een kind? Een schade? Gaat u binnenkort samenwonen of trouwen of juist scheiden?

Veranderingen?
Contact DFD

Bij veranderingen in uw leven is het belangrijk om tijdig na te gaan of uw verzekeringen en hypotheek nog wel bij de nieuwe situatie passen. Neem daarom altijd contact op met DFD. Ook wanneer er niets lijkt te veranderen, is het slim om uw verzekeringen jaarlijks na te lopen. Wij helpen en adviseren u graag. Zodat u goed verzekerd blijft.

DFD
maatwerk verzekerd

T (040) 20 73 100 **E** dfd@dfd.nl **I** www.dfd.nl

INTERVIEW

Onderzoek naar grenzen van uitingsvrijheid voor defensiemedewerkers

‘PROCES TOT STRAFOPLEGGING MET ONVOLDOENDE WAARBORGEN OMGEVEN’

De grenzen van de vrijheid van meningsuiting voor defensiemedewerkers. Dit is het interessante onderwerp waarnaar Richie Beijnes als vierdejaars student HBO-rechten onderzoek deed tijdens zijn van februari t/m juni 2022 durende stage bij FNV Veiligheid, de werkorganisatie van de AFMP en de MARVER. Op basis van dit afstudeeronderzoek voor zijn studie aan de Hogeschool van Amsterdam schreef hij een adviesnota met handvaten voor FNV Veiligheid om leden nog beter van dienst te kunnen zijn als zij bij ons aankloppen met hulpvragen over hun uitingsvrijheid. OpLinie vraagt Richie onder meer naar zijn onderzoeksconclusies en naar zijn aanbevelingen op dit gebied voor jou als militair of burgermedewerker.

MET WELK GEVOEL kijk je terug op jouw stage bij FNV Veiligheid?
Mijn stage bij FNV Veiligheid was ontzettend leerzaam. Ik had bovendien mazzel met jurist Pauline de Casparis als mijn stagebegeleider. Pauline heeft mij enorm geholpen met mijn afstudeeronderzoek. Mede dankzij haar onvermoeide aandacht, behulpzaamheid en kritische blik kon ik mijn onderzoek netjes afronden en ben ik heel tevreden met het eindresultaat. Ik kreeg tijdens mijn stage bovendien een warm welkom van alle collega's van FNV Veiligheid. Samen vormen zij een leuk en gezellig team. Verschillende collega's stonden voor me klaar als ik hulp of uitleg nodig had.

Hoe kwam je bij ons in Utrecht uit als stageadres?
Toen ik rond aan het bellen was om aan een goed adres voor mijn afstudeerstage te komen, kwam mijn moeder met de suggestie voor FNV Veiligheid. Als brigadier bij de politie zette zij als lid eens een hulpvraag uit bij de Nederlandse Politiebond, die toen nog deel uitmaakte van de werkorganisatie. Aanvankelijk heeft mijn moeder gebeld naar FNV Veiligheid met de vraag of ik daar stage kon lopen. Daarna belde ik zelf en kreeg ik allereerst Roland Hop aan de telefoon. Hij vertelde me dat hij ooit ook stagiaire was bij de organisatie en er nooit meer weg is gegaan. Uiteindelijk kreeg ik snel het goede nieuws dat ik bij FNV Veiligheid stage mocht volgen. Aanvankelijk wist ik eerlijk gezegd nog niets van de wereld van militairen en marechaussees. Wel kende ik vanuit mijn studie natuurlijk het ambtenarenrecht.

'HET IS NIET ALTIJD DUIDELIJK WAAR DE GRENZEN VAN DE VRIJHEID VAN MENINGSUITING LIGGEN'

Wanneer kwam je op het idee om onderzoek te gaan doen naar de grenzen van de vrijheid van meningsuiting voor defensiemedewerkers?
Het eerste idee hiervoor is ontstaan toen ik tijdens mijn studie het vak Onderzoekspracticum volgde. Bij dit vak kreeg ik te maken met een specifieke hulpvraag vanuit de politie. Deze vraag was of de politieleiding een diensttelefoon mocht inlezen om te checken of er bij een collega sprake was van vermeend plichtsverzuim. Toen stelde ik mezelf de vraag: mogen zij het WhatsApp-verkeer van die collega zomaar uitlezen of behoort dit tot diens vrijheid van meningsuiting? Uiteindelijk leek het me interessant om verder onderzoek te verrichten naar dit onderwerp. Met zo'n breed en complex thema als de vrijheid van meningsmening zou ik nooit een tekort aan onderzoeksinformatie en invalshoeken krijgen. Daarom wilde ik me in het onderzoek focussen en niet ingaan op aan de uitingsvrijheid verbonden privacy- en klokkenluidersvraagstukken.
Bij de start van mijn stage besloot ik uiteindelijk onderzoek te gaan doen naar de grenzen van de vrijheid van meningsuiting voor defensiemedewerkers. Aan de hand hiervan wilde ik de bijzondere rechtspositie van defensiemedewerkers in verhouding tot de vrijheid van meningsuiting belichten en uiteindelijk komen tot nieuwe inzichten op dit gebied. Allereerst maakte ik een onderzoeksplan en verdiepte ik me in de vraag wat FNV Veiligheid eigenlijk is, wie de doelgroepen van deze organisatie zijn en welke actuele problemen er speelden op het gebied van de vrijheid van meningsuiting van leden.

Waarom is de rechtspositie van defensiemedewerkers in relatie tot de vrijheid van meningsuiting bijzonder te noemen?
De vrijheid van meningsuiting is een essentieel grondrecht, dat kenmerkend is voor de democratie zoals we die in Nederland kennen. Deze geldt niet alleen voor gewone burgers, maar ook voor ambtenaren. De vrijheid van meningsuiting is alleen niet onbegrensd en dat geldt des te meer voor ambtenaren. Zij behoren tot het openbaar gezag. Daardoor ontstaat er snel ophef als zij zich uitlaten over bepaalde thema's. Soms kan het geven van een mening door een ambtenaar zelfs als plichtsverzuim of wangedrag worden beschouwd. Ook defensiemedewerkers zijn ambtenaren, maar het is niet altijd duidelijk waar deze grenzen liggen.
Voor defensiemedewerkers geldt de Wet Ambtenaren Defensie (WAD, red.). De bij Defensie werkende burgers en militairen hebben ieder een eigen rechtspositieregeling. Voor militairen is dat het AMAR, voor burgers het BARD. De uitingsvrijheid van ambtenaren kan slechts worden beperkt bij formele wet. Voor 'gewone' ambtenaren is dit vastgelegd in artikel 10 van de Ambtenarenwet, voor defensiemedewerkers in artikel 12a van de WAD. De bewoordingen van deze twee bepalingen →

komen grotendeels overeen. Concreet komt het erop neer dat het goede functioneren van de openbare dienst bij Defensie én de goede vervulling van een functie niet in gevaar mogen komen door het uiten van een specifieke mening. Dit is vastgelegd in de functioneringsnorm. Omdat de norm een inperking van een grondrecht is, mag uitsluitend achteraf aan de norm worden getoetst. Uitgangspunt hiervan is dat het primair aan de ambtenaar is om er voor te waken dat deze in acht wordt genomen. Bij overschrijding hiervan kan het bevoegd gezag daarop anticiperen, corrigeren en zo nodig rechtspositionele maatregelen nemen. Voorbeelden van maatregelen zijn een beoordeling, een ambtsbericht en ontslag.

Hoe legde je hun grenzen voor deze uitingsvrijheid onder de loep?
Om deze grenzen te onderzoeken, ben ik in mijn literatuuronderzoek eerst van de algemene wetgeving op dit gebied naar de bijzondere wetgeving voor defensiemedewerkers gegaan. Ik onderzocht specifiek de grondwettelijke en internationale normen van de vrijheid van meningsuiting in de relatie tussen de werknemer en de werkgever. Om deze normen te kunnen 'inkleuren', betrok ik de Nederlandse rechtspraak en de adviesuitspraken van de adviescommissie grondrechten en functie-uitoefening ambtenaren (AGFA, red.) bij mijn theorieonderzoek. Mijn praktijkonderzoek dat hierna volgde, spitste ik toe op twee vragen. De eerste vraag was of het proces tot strafoplegging aan defensiemedewerkers wegens gebruikmaking van het recht op vrijheid van meningsuiting met voldoende waarborgen is omgeven. Mijn tweede vraag was of de rijksbrede aanwijzing voor externe contacten van defensiemedewerkers in strijd is met de grondwettelijke en internationale normen.

Welke formele beperkingen zijn er op dit gebied voor militairen en burgermedewerkers?
Deze beperkingen zijn dus vastgelegd in de functioneringsnorm. Volgens artikel 7 van de Grondwet mag een te openbaren mening echter niet op voorhand worden ontzegd. Preventieve beperkingen zijn in beginsel niet in strijd met artikel 10 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM, red), maar worden wel beschouwd als een ernstige inbreuk op de vrijheid van meningsuiting waarvan de noodzaak goed moet worden onderzocht. Voorafgaand aan een strafoplegging aan een burgermedewerker wegens overtreding van de functioneringsnorm is Defensie verplicht om advies bij de AGFA in te winnen. De AGFA heeft specifieke kennis in huis over het recht van vrije meningsuiting en brengt in voorkomende gevallen een advies uit over de vraag of er grenzen zijn overschreden en of de voorgenomen straf evenredig is. Militairen zijn echter uitgesloten van deze extra waarborg voor de vrijheid van meningsuiting. Vooralsnog is niet precies duidelijk waarom. Misschien komt dit doordat er voor militairen een veel beperkter arsenaal aan strafmaatregelen bekend is. Het kan ook zijn dat de vertrouwelijkheid van het militaire werk hierbij een rol speelt.

Hoe functioneert de AGFA Defensie in de praktijk? Hoeveel zaken behandelt deze commissie bijvoorbeeld voor burgers als het gaat om hun vrijheid van meningsuiting?
Tot nog toe bracht de AGFA Defensie alleen adviezen uit over voorgenomen ontslagen van burgermedewerkers bij Defensie wegens de weigering van een verklaring van geen bezwaar. In de praktijk behandelt deze commissie geen zaken van burgerme-

dewerkers op het gebied van de vrijheid van meningsuiting. Een mogelijke reden hiervoor is dat zij hun mening niet durven te uiten, uit angst voor een ambtsbericht, een schorsing of zelfs een ontslag. Een andere reden kan de loyaliteit zijn die zij voelen met hun werkgever. Hierdoor willen zij zich niet uitspreken. Loyaliteit is een mooie eigenschap, maar bij het uiten van hun mening werkt deze in hun nadeel.
Jaqueline van Rossum, beleidsmedewerker bij FNV Veiligheid, die ik onder meer over de AGFA heb gesproken, sprak het vermoeden uit dat er op dit moment geen grote maatschappelijke onderwerpen spelen waarvoor burgers en militairen de grenzen van de vrijheid van meningsuiting opzoeken. In de jaren van de Koude Oorlog met onder meer de wapenwedloop en de discussie over kernwapens hadden mensen volgens haar meer met uitgesproken meningen die konden schuren met hun werk bij een overheidsinstantie.
Ik sprak ook over de AGFA met Evert Verhulp, hoogleraar arbeidsrecht aan de Universiteit van Amsterdam. Hij benadrukt terecht dat militaire staatsgeheimen niet besproken mogen worden tijdens een adviesaanvraag bij de AGFA. Als staatsgeheimen niet in het geding zijn, is er naar mijn mening echter geen goede reden om militairen uit te sluiten van dit belangrijke onderdeel van het voor iedere ambtenaar geldende proces tot strafoplegging. Zo lang dit gebeurt en er onderscheid wordt gemaakt tussen burgermedewerkers en militairen is dit proces naar mijn overtuiging met onvoldoende waarborgen omgeven.

In februari 2021 is de veel bekritiseerde communicatierichtlijn SG A/978 voor defensiemedewerkers vervangen door de rijksbrede aanwijzing externe contacten. Hebben zij hierdoor meer vrijheid gekregen in hun communicatie naar buiten toe?
De rijksbrede aanwijzing legt in algemene zin wat meer de nadruk op wat er wel mag op communicatiegebied, maar houdt dezelfde belangrijke beperking in als de SG A/978. Voor het communiceren naar buiten toe en het onderhouden van externe contacten

‘DE RIJKSBREDE AANWIJZING VOOR EXTERNE CONTACTEN STAAT OP GESPANNEN VOET MET ARTIKEL 7 VAN DE GRONDWET’

met de media moet je als defensiemedewerker nog steeds vooraf advies inwinnen. Hiermee legt de rijksbrede aanwijzing hun vrijheid van meningsuiting flink aan banden. Deze veroorzaakt een ‘chilling effect’: door de strikte formulering van de aanwijzing durven zij sowieso niets meer te zeggen. De aanwijzing staat daarom op gespannen voet met artikel 7 van de Grondwet en met artikel 10 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en is daarmee mogelijk in strijd met de grondwettelijke en internationale normen.

Denk jij dat het voor ambtenaren in geüniformeerde beroepen, onder wie militairen, marechaussees en agenten, de laatste jaren gangbaarder is geworden om via de sterk opgekomen sociale media hun mening over uiteenlopende onderwerpen te uiten?
Ja, deze tendens zie ik zeker terug bij militairen, marechaussees en agenten. Het komt bijvoorbeeld best vaak voor dat zij binnen een WhatsApp-groep berichten met een discriminerend karakter delen of op Twitter, Facebook of Instagram niet gangbare meningen verkondigen. Zij zijn zich echter niet altijd bewust van de enorme maatschappelijke impact die dit soort uitingen kunnen hebben. Incidenten op dit gebied halen regelmatig de landelijke media.

Verdiepte jij je tijdens jouw stage ook in concrete zaken van militairen of marechaussees, die zijn berispt na het uiten van hun mening over bepaalde onderwerpen?
Op 30 maart van dit jaar kwam bijvoorbeeld het nieuws naar buiten dat een groep van 11 marechaussees door de leiding was geschorst wegens het delen van discriminerende en grensoverschrijdende berichten in een werkgerelateerde Whatsapp-groep. Ik werd ‘achterwacht’ bij deze zaak: ik coördineerde deze zaak, sprak alle betrokkenen en woonde meerdere verhoren bij. Die ervaring heeft mij des te meer doen realiseren dat de vrijheid van meningsuiting niet voor iedereen een gegarandeerd gegeven is. Deze was voor mij daarom een inspiratiebron tijdens de uitwerking van mijn onderzoek. De zaak rond de 11 marechaussees is één op één vergelijkbaar met zaken die spelen rond WhatsApp-groepen bij de politie. Daar wordt tijdens het proces van strafoplegging aan agenten wegens gebruikmaking van hun recht op vrijheid van meningsuiting wél advies ingewonnen bij de AGFA, terwijl dit bij de marechaussees niet gebeurt omdat hiervoor simpelweg de grondslag ontbreekt. Ik zie niet in waarom je agenten en marechaussees anders zou moeten

→

behandelen als het gaat om hun vrijheid van meningsuiting. Een soortgelijk geval als bij de marechaussees deed zich trouwens voor op 30 juni 2021, toen zes mariniers deelnamen aan een WhatsApp groep waarin tevens discriminerende berichtjes werden gedeeld. Een van deze mariniers heeft uiteindelijk een ambtsbericht gekregen en twee mariniers zijn schriftelijk gewaarschuwd.

Tot welke aanbevelingen kom je op basis van jouw onderzoek?
Allereerst vind ik het van groot belang dat Defensie zich als werkgever veel meer verdiept in het social media-gebruik van defensiemedewerkers en in de risico's die hieraan kleven. Zij zou medewerkers een gedegen voorlichting moeten geven over wat er in dit opzicht van hen wordt verwacht en wat uit den boze is als het gaat om het ventileren van hun mening via bijvoorbeeld Facebook, Twitter of Instagram. Medewerkers weten dan beter waar zij aan toe zijn. Verder ben ik van mening dat beter moet worden uitgezocht of de AGFA niet ook zou moeten worden ingeschakeld bij een verdenking van

'IK ZIE NIET IN WAAROM JE AGENTEN EN MARECHAUSSEES ANDERS ZOU MOETEN BEHANDELEN ALS HET GAAT OM HUN UITINGSVRIJHEID'

een overtreding van de functioneringsnorm door militairen. Naar mijn overtuiging is er geen goede reden om de AGFA alleen voor burgermedewerkers van Defensie in te zetten. Zo nodig kun je in de regelgeving laten opnemen dat de AGFA niet om advies hoeft te worden gevraagd als er staatsgeheimen in het geding zijn.

En welk adviezen heb je ten slotte voor defensiemedewerkers?
Het is natuurlijk een open deur, maar het beste is om helemaal geen appjes of berichten met een discriminerende, racistische of vrouwonvriendelijke inhoud of ondertoon te verspreiden via sociale media of andere communicatiekanalen. Het is sowieso goed om je altijd rekenschap te geven van het feit dat iets wat jij als 'scherpe humor' beschouwt, door een ander als 'grensoverschrijdend' kan worden opgevat. Op het moment dat je het bericht van een ander 'retweet' of hier simpelweg een duimpje bij plaatst, kan dit bovendien worden geïnterpreteerd als zijnde jouw mening waarop je dus ook kunt worden aangesproken. Wees je hiervan bewust. Laat je, bijvoorbeeld in een WhatsApp-groep, bovendien niet meeslepen door de heersende groepsdruk op het moment dat collega's naar jouw mening afkeurenswaardige appjes rondsturen. Hopelijk voel je je dan vrij om een individueel tegengeluid te laten horen. ■

Wij vroegen Sven Schuitema, voorzitter van onze zusterbond MARVER, om een reactie op de onderzoeksconclusies van Richie en stelden hem de vraag hoe het volgens hem is gesteld met de vrijheid van meningsuiting van defensiemedewerkers. "Als een marechaussee morgen schrijft dat het immigratiebeleid veel strenger moet, dan haalt dat waarschijnlijk de talkshows. Als 100 militairen benadrukken dat Defensie leegloopt, omdat de arbeidsvoorwaarden slecht zijn, dan blijft het oorverdovend stil."

Wat vind je van Richies onderzoek?
Ik ben ontzettend blij met dit waardevolle onderzoek. Met de aanbevelingen zou Defensie direct aan de slag moeten. Allereerst moet er meer voorlichting komen. Mensen hebben op hun smartphone de hele wereld binnen handbereik en die heeft de werkgever vaak ook nog eens verstrekt. Voor de meeste militairen en marechaussees zijn de grenzen van het Wetboek van Strafrecht helder en dat biedt duidelijke grenzen voor een bewuste omgang met hun smartphone. Buiten die grenzen is er echter nog een andere grens die nu nog onzichtbaar is. Het is aan Defensie als werkgever om die grenzen te stellen. Anders kun je jouw medewerkers hieraan ook niet houden. Defensie moet ook de aanbeveling omarmen om de AGFA om advies te vragen.

Hoe gaat het volgens jou met de vrijheid van meningsuiting van defensiemedewerkers?
Ik vind dat de vrijheid van meningsuiting in de hele samenleving onder druk staat. Wekelijks zijn er nieuwe woorden of uit-

‘JE KUNT GEEN GRENZEN BEWAKEN ALS JE NIET WEET WAAR DEZE LIGGEN’

drukkingen die je niet meer zou mogen gebruiken of, erger nog: woorden of uitdrukkingen die je zou móeten gebruiken. Als defensiemedewerker, en vooral als marechaussee, moest je altijd al letten op wat je zei of deed. Je leefde in deze functie nou eenmaal in een glazen huis. Dat is nog steeds zo. Ondertussen zijn echter steeds meer online platforms ontstaan waarop je je mening kwijt kunt. Vroeger kregen alleen jouw vrienden in de kroeg of jouw collega’s in de koffiekamer te maken met jouw domme opmerking of onnadenkende gedrag. Tegenwoordig kan zo’n opmerking of rare gedraging online een miljoenenpubliek bereiken. De samenleving gaat hier hypocriet mee om. Als een marechaussee morgen schrijft dat het immigratiebeleid veel strenger moet, dan haalt dat waarschijnlijk de talkshows. Als 100 militairen benadrukken dat Defensie leegloopt, omdat de arbeidsvoorwaarden slecht zijn, dan blijft het oorverdovend stil. Meningen worden slechts selectief gehoord.

Wat adviseer je de werkgever en werknemers op dit gebied?
De werkgever raad ik aan om mensen voor te lichten. Stel duidelijke grenzen, maar accepteer dat mensen soms over de schreef gaan. Bied ook ruimte om fouten te maken. Een klein foutje wordt vaak tot enorme proporties opgeblazen. Ga met je mensen om zoals je met de organisatie omspringt als zij van iets ernstigs worden beschuldigd. Zoek de nuance. Ook voor collega’s heb ik een advies: wil je jouw mening geven op de sociale media? Doe dat dan anoniem en niet herleidbaar naar jouw persoon. Gaat jouw mening over je werk en voel je je hierin gesteund door veel collega’s? Laat ons dan die mening verkondigen. Wij als bond hebben een brede rug en ons kunnen ze niets maken.

Hoe kijk je aan tegen de zaak rond de groep van 11 marechaussees, die door de leiding is geschorst wegens het delen van discriminerende en grensoverschrijdende berichten in een Whatsapp-groep?
Het is sowieso goed dat de KMar onderzoek doet naar mogelijke integriteitsschendingen. De organisatie heeft namelijk een voorbeeldfunctie richting de samenleving. Hierbij kun je wel aantekenen dat deze samenleving steeds complexer wordt en dat het hierdoor ingewikkeld is om hieraan een goede duiding te geven. Aan welke standaarden moet je voldoen? Op basis van wat ik van de zaak heb meegekregen, vind ik dat men erg ver doorschiet in de wens om te voldoen aan bepaalde standaarden. Men vraagt zich onvoldoende af of dit ook de standaarden zijn die de samenleving verwacht. Om maar vooral te laten zien dat de organisatie als geheel deugt, zijn de 11 collega’s via de interne mail al veroordeeld en weggezet als extremisten. Dat mag niet gebeuren binnen een op waarheidsvinding gerichte organisatie. Collega’s verzonden mêmes binnen de WhatsApp-groep. Iemand in deze groep die een plaatje van een Duitse soldaat uit de Tweede Wereldoorlog met een grappig bedoelde tekst eronder verstuurde, is niet direct een nazi.
Het is humor of satire en over smaak valt te twisten. Je vindt iets smakeloos of grappig of misschien iets er tussenin. Bijkomend probleem is dat de grenzen ook niet helder zijn. Wat vandaag nog *bon ton* is, is over een jaar volledig misplaatst.
Belediging is op zich niet strafbaar, opzettelijke belediging wel. Volgens mij is dat de heldere grens waarop je een militair of marechaussee mag afrekenen. Het gaat om de intentie. En als de KMar bij de WhatsApp-groep een voorbeeld wil stellen, dan is dat volstrekt nutteloos. De grenzen zijn immers niet altijd duidelijk. Defensie en de Kmar zouden moeten weten dat je geen grenzen kunt bewaken als je niet weet waar deze liggen. Lastig voor de organisatie is om een gepaste straf te geven als er sprake is van ontoelaatbaar gedrag. Tussen een ambtsbericht en ontslag zit helemaal niks. De organisatie moet in staat worden gesteld om hierin te differentiëren. Ontslag is een zwaar middel, zeker voor iemand die zijn land al lang dient met alle risico’s van dien. Zo iemand mag ook wel eens fouten maken. Dat accepteren we van de leiders van ons land immers ook. ■

(Her-)benoemingen tijdens 46e Bondsvergadering

NIEUWE GEZICHTEN IN HET AFMP-BESTUUR

↓ René Schilperoort werd hernoemd als vicevoorzitter en onderhandelaar.

↓ Oud-voorzitter Anne-Marie Snels werd alsnog persoonlijk bedankt voor al haar voorzitterswerk.

↓ Alexandra Schaap-Zoet nam afscheid als MARVER-vertegenwoordiger in het AFMP-bestuur.

↓ Cees Bosch werd verkozen tot nieuwe AFMP-bestuurder.

Het AFMP-bestuur heeft sinds 17 juni een nieuwe samenstelling. Tijdens de 46e Bondsvergadering van onze bond, die deze dag plaatsvond als onderdeel van onze sectoren-tweedaagse in Rhenen, werd René Schilperoort herbenoemd als vicevoorzitter en onderhandelaar. Cees Bosch is verkozen tot nieuwe AFMP-bestuurder in de functie van secretaris. Ook Ron Groenewegen en Koos Stauthamer werden na een stemming verwelkomd als nieuwe algemene bestuursleden.

Van Thijs Bom, die helaas niet aanwezig kon zijn tijdens de BV, werd na jaren trouwe dienst afscheid genomen als AFMP-bestuurder. Nadat Ton van den Berg op 1 maart 2022 om persoonlijke redenen afscheid nam als AFMP-voorzitter, is deze functie op dit moment nog vacant. Onlangs is echter een vacature uitgezet voor een man of vrouw die als voorzitter het boegbeeld kan gaan vormen voor de AFMP.

BLOEMEN

Verder werd tijdens de 46e BV Anne-Marie Snels in de bloemen gezet. Zij werd hiermee persoonlijk bedankt voor de bijna acht jaar, waarin zij als voorzitter aan het roer stond van de AFMP. Zij nam in april 2021 afscheid. Door het coronavirus was er voor de AFMP nog niet eerder gelegenheid om face-to-face dank te zeggen voor haar voorzitterswerk. Woorden van dank en een bos bloemen waren er aan het eind van de vergadering ook voor Alexandra Schaap-Zoet en Lex Brouwer. Zij namen afscheid als vertegenwoordigers van de MARVER in het algemeen bestuur van de AFMP.

AFMP-BELEID

Op de agenda van de BV stonden verder onder meer het door de AFMP gevoerde algemene en financiële beleid over 2021-2022. De Financiële Advies Commissie adviseerde de BV het AFMP-bestuur te decharageren voor het gevoerde financiële beleid. De afgevaardigden in de Bondsvergadering verleenden het algemeen bestuur daarop decharge voor het gevoerde financiële en algemene beleid over het afgelopen verenigingsjaar.

JAARVERSLAG NIEUWE STIJL

Een presentatie van het jaarverslag nieuwe stijl 2021 kon de goedkeuring wegdragen van iedereen die bij de BV aanwezig was. Om de aantrekkingskracht en lezenswaardigheid van dit jaarverslag te vergroten, ontwikkelde de AFMP een kort, bondig en rijk geïllustreerd overzicht met diverse highlights van het afgelopen jaar. Dit overzicht vervangt definitief het jaarverslag oude stijl met pagina's vol informatie.

BRAINSTORMSESSIE

Tijdens de eerste dag van de sectoren-tweedaagse in Rhenen brainstormden de aanwezigen over de strategische vraag hoe de AFMP er als militaire vakbond in de nabije en verdere toekomst uit moet gaan zien om de belangen van leden ook dan optimaal te kunnen behartigen. Komend jaar gaat de AFMP praktische antwoorden proberen te formuleren op deze vraag. ■

FILIPPINE

Gelijke cijfers zijn gelijke letters.

A	1	34		17	32		22	B	12	55	2	31		51		19		45	
C	36		28	14	44	8	50		31		3	21	D	37	18		5	28	
E	37	26		54	24		48	43		F	30	52		16		50	40	33	
G	25		4	46		12	56		H	42		58		26		12	18	56	
I	58			20	44	9	35		17	29	J	12		8	24	58	37		47
K		53	1	48	32		17	24		7		L		19	34	50		23	11
M	37		12		39	21	N	36		50		41	9	26		32		47	20
O	54		22		15		20	40		48	59	P	40	2			25	42	
Q	50	42			3	11	38		27	48	R	59		7	45	23		33	14
S	41	26	15		39	53		10	T	25	13	36		51	6		49	22	
U	50	2	19			29		22	55	V	5	37	10		19		45	57	
W	16		57		37	52	27		58	6	13	49	X	53	2			34	12
Y	56		30		11	34	44	Z	46		26	14	35		43	58		38	4

OPLOSSING

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35		
		36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50		
			51	52	53	54	55	56	57	58	59							

A Componist van De vier jaargetijden
B Net als buur Turkije NAVO-lid sinds 1952
C Zij is nog geen 20 jaar en toch al ouder
D Stijgen van waterpeil
E Muziekfestival in de VS (1969)
F Klein van geest
G Zuid-Europees NAVO-lid sinds oprichting (1949)
H Stijgen, oplopen
I Centurio
J Componist van Rhapsody in Blue
K Klein, minderjarig
L Stijgen, naar boven klauteren
M Componist van Der Ring des Nibelungen
N Muziekfestival in Vlaanderen
O Geleed diertje, myriapode
P Muziekfestival in Limburg
Q NAVO-lid sinds 2017 en buurland van Kroatië
R Stijgen, groter worden
S NAVO-lid sinds 2004 en buurland van Hongarije
T Klein, minuscuul
U Zeer vermogend persoon
V Componist, stond op het 25-guldenbiljet
W Muziekfestival in Vlaanderen (4,8)
X Klein, onaanzienlijk
Y NAVO-lid sinds 2009 en buurland van Q en B
Z Componist

BONCADEAU

Stuur jouw oplossing van de puzzel **vóór woensdag 21 september 2022** naar:
Redactie Oplinie,
Postbus 9124
3506 GC Utrecht
of stuur een e-mail naar:
puzzel@afmp.nl

Vergeet niet jouw adres te vermelden, want onder de juiste inzendingen verloten wij een Boncadeau t.w.v. 25 euro!

Uit de goede oplossingen van de puzzel uit het vorige nummer kwam **Ger Smits** uit **Arnhem** naar voren als winnaar.

BEN JIJ DIE *energieke* NIEUWE WERVER VOOR DE AFMP?

Ben jij net met FLO of gebeurt dat binnenkort? Dan is de afwisselende en goedbetaalde functie als werver van de AFMP misschien iets voor jou! Woon je in de buurt van een opleidingscentrum van Defensie en vind je het leuk om op deze locatie de nieuwe defensiecollega's te laten kennismaken met de AFMP? Neem dan nu contact met ons op!

Uiteraard zoeken wij hiervoor energieke leden die met overtuiging op de jonge doelgroep afstappen en die vol gedrevenheid de meerwaarde van het AFMP-lidmaatschap weten over te brengen. De uren die je in dit werk gaat steken, zijn variabel en stemmen we af op jouw mogelijkheden. Je verdient € 25,- bruto per uur en krijgt je reistijd gedeeltelijk gecompenseerd en je reiskosten à € 0,23 per kilometer vergoed.

Wil jij graag aan de slag als werver of wil je meer weten over deze functie? Neem dan contact op met Tina Bultman, hoofd ondersteunende diensten. Met uitzondering van de woensdag is zij op werkdagen bereikbaar via tbultman@afmp.nl of telefoon: 085-8900403.

Uw hypotheek, onze zorg!

DFD is ruim 25 jaar dé specialist op het gebied van verzekeringen en onafhankelijk hypotheekadvies voor (ex-)militairen en hun gezinsleden. U wilt verhuizen of droomt van een eigen huis. Wordt het kopen of past huren beter bij u? Wat zijn uw mogelijkheden? Of u nu voor het eerst een woning koopt, verbouwt, of u verhuist naar een nieuwe woning. DFD biedt u het beste advies en de hypotheek die bij u past. Wenst u advies of bent u geïnteresseerd? Neem dan contact op voor meer informatie.

DFD biedt u zorgeloos woongenot en voordeel door:

- ✔ Expertise en zorg;
- ✔ Ook hypotheken voor militairen met een FPS fase-1 en -2 contract;
- ✔ Echt onafhankelijk en persoonlijk advies door de DFD-regioadviseur;
- ✔ Duidelijkheid en transparantie, u weet hoeveel en waarvoor u betaalt;
- ✔ Maximale zekerheid, ook voor de toekomst;
- ✔ De optimale hypotheek met de scherpste tarieven.

25 JAAR DFD
maatwerk verzekerd

T (040) 20 73 100 **E** dfd@dfd.nl **I** www.dfd.nl

WIL JIJ GROEPSHOOFD WORDEN BIJ DE SECTOR POSTACTIEVEN?

De Sector Postactieven (SPA) van de AFMP heeft een aantal vacante posities als groepshoofd bij de regio's/groepen Apeldoorn/Salland (locatie: Apeldoorn), Brabant NO (locatie: Volkel), IJsselland (locatie: Wezep) en Steenwijk (locatie: Steenwijk). Spreekt het jou aan om in één van deze regio's/groepen de verbindende schakel te vormen tussen de regioleden en het sectorhoofd? Maak dan nu je interesse kenbaar via de contactgegevens onderaan deze oproep!

De SPA van onze bond telt bijna 5.000 leden en is verdeeld in 32 regio's, waarvan 30 in Nederland en twee in Duitsland (Seedorf en Blomberg). Elke regio/groep wordt geleid door een groepshoofd en sommige regio's hebben daarnaast een contactpersoon. Als groepshoofd ben je op uiteenlopende terreinen de verbindingspersoon tussen de regioleden en het sectorhoofd. Hierbij kun je denken aan thema's als pensioenen, AOW en belastingen. Relevante kennis over één of meerdere van deze onderwerpen is een pré, maar absoluut geen must.

PA-KADER(BE-)RAAD

Samen met de gekozen kaderleden maak je als groepshoofd deel uit van het PA-kader(be-)raad. Tijdens dit beraad kun je onderwerpen die spelen binnen jouw afdeling voorleggen en bespreken. Daarnaast kun je in deze functie altijd rekenen op actuele informatie uit het overleg, dat onder meer bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur, Beleid Arbeid en Inkomen (BAI) en het Sectorenberaad.

CONTACT MET LEDEN

Verder houd je als groepshoofd natuurlijk contact met de leden van jouw groep. Zo ontmoet je deze leden tijdens de (werk-)bijeenkomsten die twee keer per jaar plaatsvinden. Ook bezoek je een aantal van hen eventueel thuis. In overleg met sectorhoofd Paul Engelbertink organiseer je twee keer per jaar een PA-bijeenkomst.

VAN BELANGENBEHARTIGING TOT NAZORG

Als groepshoofd coördineer je activiteiten, behartig je de individuele belangen van leden en verspreid je relevante informatie in overleg met Paul. Daarnaast verleen je eventueel bijstand of nazorg bij het overlijden van een lid uit jouw groep. Bij deze laatste activiteit fungeert de Handleiding Nabestaanden van Bedrijfsmaatschappelijk Werk als richtlijn.

NEEM CONTACT OP

Wil je het werk van groepshoofd niet alleen doen, maar graag samen met iemand anders uit jouw regio? Dit kan natuurlijk ook. Wil jij graag de uitdaging aangaan om groepshoofd te worden bij de SPA? Neem dan contact op met Paul Engelbertink, sectorhoofd Postactieven van de AFMP, via pengelbertink@afmp.nl of telefoon: 06-12905748. Je kunt ook informatie opvragen bij de andere groepshoofden. Zij kunnen jou vanuit hun eigen ervaring vertellen wat dit werk inhoudt. ■

INS & OUTS VAN ONGEVALLEN-VERZEKERING

Eén van de vele voordelen van een AFMP-lidmaatschap is de DFD-ongevallenverzekering met ruime 24-uursdekking waar je onder valt. Dankzij deze verzekering kun je profiteren van een wereldwijde dekking, zowel binnen als buiten werktijd. Je bent als lid bijvoorbeeld verzekerd als je een ongeluk krijgt tijdens jouw woon-werkverkeer of bij sportactiviteiten. Bijzonder aan de ongevallenverzekering is dat deze ook dekking biedt tijdens uitzendingen en dat zelfs molest is meeverzekerd. Dit laatste is bij andere verzekeringen meestal niet het geval.

UITZENDCERTIFICAAT

Denk er bij een uitzending wel aan dat je voorafgaand aan de uitzending een uitzendcertificaat dient aan te vragen. Dit kan via **www.dfd.nl/uitzendcertificaat-afmp**. Het uitzendcertificaat biedt jou een gratis basisdekking voor de duur van een uitzending. Deze dekking komt bovenop de eventuele uitkeringen van jouw werkgever.

VERZEKERDE BEDRAGEN

Het verzekerde bedrag bij overlijden is 5.000 euro, bij blijvende invaliditeit is dit 10.000 euro. Bij blijvende gedeeltelijke invaliditeit volgt een gedeeltelijke uitkering. De verzekering stopt op het moment dat je 85 jaar oud wordt. Let op! Een dodelijk ongeval moet binnen 48 uur, maar uiterlijk voor de crematie of de begrafenis bij ons moet worden gemeld. Van een geval van blijvende invaliditeit door een ongeval dien je binnen drie maanden melding te maken.

VOORWAARDEN & AANGIFTEFORMULIER

Via **www.afmp.nl/assets/Algemene-voorwaarden.pdf** vind je de algemene voorwaarden van de ongevallenverzekering. Via **www.afmp.nl/assets/Aangifte formulier-Ongevallen-AFMP-MARVER.doc** tref je het te downloaden formulier aan waarmee je aangifte kunt doen van een overlijden of een geval van invaliditeit. Vul het formulier in en stuur het naar onze afdeling individuele belangenbehartiging: **ibb@afmp.nl**. ■

WAT KAN DE AFMP BETEKENEN VOOR POSTACTIEVE LEDEN?

OVERLEDEN LEDEN

In 2022 publiceren wij in OpLinie, uiteraard met toestemming van de nabestaanden, de namen van de AFMP-leden die ons in de afgelopen periode zijn ontvallen.

Mevrouw **J.M.A. Van der Valk-Kip** uit Assen overleed op 16 februari 2022

De heer **R. Wiesener** uit Ermelo overleed op 20 januari 2022

De heer **de Wit van Huyssteden** uit Leeuwarden overleed op 7 maart 2022

Ron von Schükkmann uit Lathum overleed op 28 november 2021.

We krijgen regelmatig de vraag wat wij specifiek kunnen betekenen voor postactieve leden. Graag geven wij hier uitgebreid antwoord op deze vraag. Vanaf het moment dat je met leeftijdsontslag bent, kunnen wij het nodige voor je betekenen. Natuurlijk geven wij jou 6 tot 12 maanden voordat je met pensioen gaat een pensioenvoorlichting. Maar daarnaast hebben wij nog veel meer voor jou in petto. Solidariteit met jouw collega's is natuurlijk ook een belangrijke reden om lid te blijven van de AFMP.

NABESTAANDENZORG

Zo bieden we nabestaandenzorg, die o.a. bestaat uit gerichte communicatie richting pensioenfonds ABP, jouw zorgverzekeraar Zorgzaam en de SVB. Indien nodig helpen wij bij het aanpassen of aanvragen van jouw zorgtoeslag. Ook kunnen wij na overlijden de aangifte verzorgen bij de Belastingdienst via het zogeheten F-formulier.

VAN BELANGENBEHARTIGING TOT GRATIS BELASTINGSERVICE

Dit zijn andere vormen van hulp en meerwaarde die wij jou als postactief lid kunnen bieden:

- Belangenbehartiging richting ABP en SVB in de meest brede zin van het woord;
- Bemiddeling bij geschillen met zorgverzekeraar Zorgzaam;
- Professionele juridische hulp als je werkt naast je UKW of pensioen. Ook als je uitkeringsvragen of geschillen met jouw gemeenten hebt over de verstrekking van voorzieningen op basis van de WMO, kunnen wij jou juridisch bijstaan;
- Kosteloze ongevallenverzekering tot 85 jaar;
- Gratis AFMP-belastingservice.

CAO-ONDERHANDELINGEN

Vooral militairen die nog niet met pensioen zijn en die een UGM-uitkering ontvangen, hebben baat bij de uitkomsten van de cao-onderhandelingen die wij met jouw oud-werkgever Defensie voeren over het inkomen in de vorm van loonsverhogingen en eenmalige uitkeringen en over regelingen die de UGM raken. Een voorbeeld hiervan is de AOW-gat-voorziening. De cao-onderhandelingen voert de AFMP dus ook namens jou als postactief lid.

PENSIOEN

Helaas kunnen wij als bond geen rechtstreekse invloed uitoefenen op (de indexatie) van jouw pensioen. FNV, de vakcentrale waarbij de AFMP is aangesloten, heeft deze mogelijkheid wel. Zo kan de FNV haar stem laten horen bij de politiek en bij pensioenfonds ABP. Wél kan de AFMP UGM'ers van dienst zijn bij de overgang naar het nieuwe pensioencontract. Ook hierover voert de AFMP namelijk overleg met jouw oud-werkgever. Voor militairen binnen onze sector zijn er namelijk eigen regelingen. Hierbij kun je denken aan militair-specifieke regelingen die in het pensioenreglement staan. Voorbeelden van regelingen zijn:

- Aanvulling niet verzekerde AOW-tijd vóór 1-1-1986;
- Toeslag op AOW-uitkering (AOW-partnertoeslag) vóór 1-1-1986;
- Samenvallende diensttijd vóór 1-1-1995;
- Aanvulling inbouw gehuwde vrouw vóór 1-1-1986;
- Aanvulling Wezenpensioen vóór 1-1-1986;
- Opgebouwde pensioenen van vóór 1-6-2001 (overgang AMP naar ABP). ■

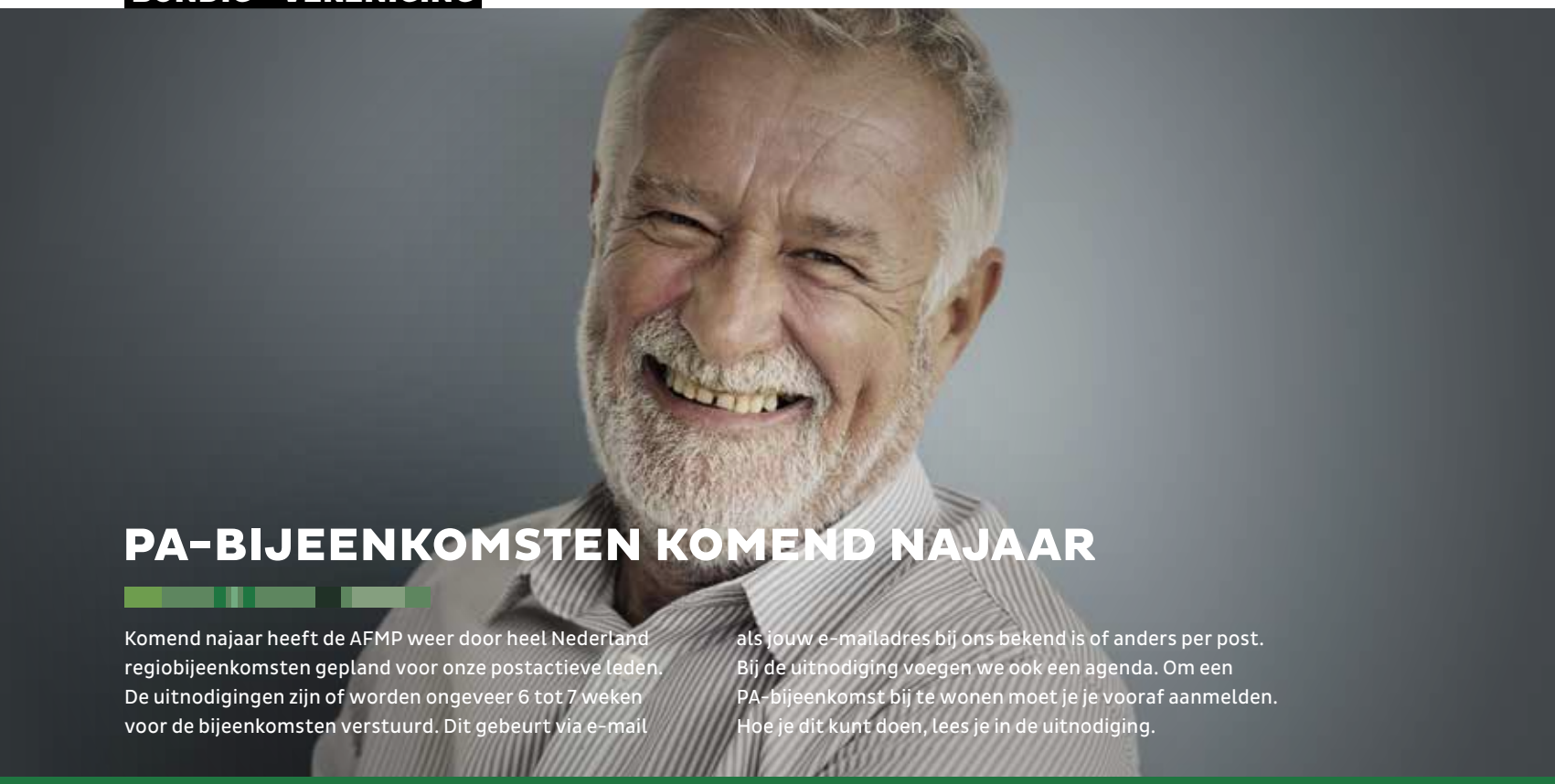

PA-BIJEENKOMSTEN KOMEND NAJAAR

Komend najaar heeft de AFMP weer door heel Nederland regiobijeenkomsten gepland voor onze postactieve leden. De uitnodigingen zijn of worden ongeveer 6 tot 7 weken voor de bijeenkomsten verstuurd. Dit gebeurt via e-mail als jouw e-mailadres bij ons bekend is of anders per post. Bij de uitnodiging voegen we ook een agenda. Om een PA-bijeenkomst bij te wonen moet je je vooraf aanmelden. Hoe je dit kunt doen, lees je in de uitnodiging.

PA-GROEP	DATUM	AANVANG	LOCATIE	ADRES	PLAATS
IJsselland	3 okt	10.00 uur	Dorpshuis	Mariënrade 3	Wezep
Apeldoorn & Salland	3 okt	13.30 uur	Wijkcentrum de Stolp	Violierenplein 101	Apeldoorn
Twente	4 okt	14.00 uur	Sportclub Enschede	Weggelhorstweg 30	Enschede
Assen & Groningen	5 okt	10.00 uur	Buurthuis De Maasstee	Maasstraat 25	Assen
Emmen	5 okt	13.30 uur	volgt	volgt	Emmen
NO-Veluwe	10 okt	10.00 uur	Zalencentrum De Kiekmure	Tesselschadelaan 1	Harderwijk
Eemland & Doorn	10 okt	13.30 uur	Restaurant De Amershof	Snouckaertlaan 11	Amersfoort
Rijnmond	11 okt	10.00 uur	Cultureel Centrum Sterrenburg	Dalmeyerplein 10	Dordrecht
Haaglanden	11 okt	13.30 uur	Veteranen café Heeswijk	Heeswijkstraat 60	Voorburg
Zeeland	14 okt	10.00 uur	Wijkgebouw de Spinne	Joseph Lunslaan 7	Goes
Roosendaal & W-Brabant	14 okt	13.30 uur	Paviljoen Rozenoord	Beukenlaan 14	Bergen op Zoom
Kennemerland	18 okt	10.00 uur	De Boerderij, zaal 2	Lutulistraat 139	Hoofddorp
Noord-Holland-Noord	21 okt	13.30 uur	de MOOC	Spoorstraat 56	Den Helder
Veluwe	25 okt	13.30 uur	de Velder	Munnikenhof 17	Ede
Friesland	28 okt	10.00 uur	De Fontein	Goudenregenstraat 77	Leeuwarden
Steenwijk	28 okt	14.00 uur	Verenigingsgebouw De Klincke	Kerkstraat 16	Steenwijk
ZO-Veluwe	31 okt	13.30 uur	PMT De Landing	Deelenseweg 28	Schaarsbergen
Poort van Limburg	1 nov	10.00 uur	Dagopvanglocatie BeekCwartier, ruimte 050	Beekstraat 54	Weert
Brabant Noord-Oost	1 nov	14.00 uur	Gemeenschapshuis de Schakel	Reestraat 49	Volkel
Rijk van Nijmegen	2 nov	13.30 uur	volgt	volgt	Nijmegen
Zuid-Limburg	4 nov	10.00 uur	Café d'r Klinge	Pancratiusplein 47	Heerlen
Venlo & Roermond	4 nov	14.00 uur	Hotel Wilhelmina	Kaldenkerkerweg 1	Venlo
Hart van Brabant	8 nov	10.00 uur	MFA Het Spoor	Schaepmanstraat 36	Tilburg
De Meijerij	8 nov	13.30 uur	Perron 3	Hoff van Hollantlaan 1	Rosmalen
De Kempen	9 nov	13.30 uur	Korfbalvereniging DSC	Vijfkamplaan 1/3	Eindhoven
Seedorf	10 nov	11.00 uur	Gasthof Zur Linde	Wallweg 2	Zeven-Brauel
Blomberg	11 nov	11.00 uur	Café Bei Heini	Neue Torstrasse 38	Blomberg
Utrecht e.o. & 't Gooi	18 nov	10.00 uur	FNV-gebouw	Hertogswetering 159	Utrecht
De Baronie & Rijen	18 nov	13.30 uur	Sociaal Cultureel Centrum 't Kraaienest	Tweeschaar 12	Breda

ONZE JUBILARISSEN IN DE PICTURE

Ook dit jaar zetten we in elke uitgave van OpLinie, met uitdrukkelijke toestemming van de betrokkenen, de leden in de schijnwerpers die 50, 60 of zelfs 70 jaar lid zijn van de AFMP. Dit om te benadrukken hoe dankbaar wij zijn voor hun jarenlange trouw aan onze bond. Van harte gefeliciteerd met jullie jubilea!

50 JAAR LID

A.G.H. van der Bijl
plaats Breda
datum jubileum 1 juni 2022

Toon Broos
plaats Roosendaal
datum jubileum 1 maart 2022

Jan Buijs
plaats Westervoort
datum jubileum 1 april 2022

John Embrechts
plaats Wijk en Aalburg
datum jubileum 1 mei 2022

M.A.H. Evertsen
plaats Veenendaal
datum jubileum 1 april 2022

Jan Grooters
plaats Apeldoorn
datum jubileum 1 maart 2022

Jan Hellenbrand
plaats Helmond
datum jubileum 1 mei 2022

Kees Hiemstra
plaats Franeker
datum jubileum 1 mei 2022

Hendrik van Hunnik
plaats Veenendaal
datum jubileum 1 maart 2022

Peter Kleefman
plaats Assen
datum jubileum 1 maart 2022

Henk Puthaar
plaats Loenen aan de Vecht
datum jubileum 1 juni 2022

Chris Spangenberg
plaats Bleiswijk
datum jubileum 1 juni 2022

Arie Spruit
plaats Uden
datum jubileum 1 maart 2022

Cees Steendijk
plaats Raesfeld
datum jubileum 1 juni 2022

Geert Temme
plaats Goirle
datum jubileum 1 mei 2022

60 JAAR LID

Johan Baars
plaats Oud-Beijerland
datum jubileum 1 april 2022

Ger Berghuis
plaats Ermelo
datum jubileum 1 april 2022

Anton Braat
plaats De Meern
datum jubileum 1 mei 2022

R.A. Cornelissen
plaats Barneveld
datum jubileum 1 juni 2022

F. van Dijk
plaats Breda
datum jubileum 1 september 2016

Herman van den Ende
plaats Ede
datum jubileum 1 februari 2012

Bastiaan Grootjans
plaats Oosterhout (N-B)
datum jubileum 1 juni 2022

T.A. de Haan
plaats Zaltbommel
datum jubileum 1 juni 2022

Fred Hendriks
plaats Gilze
datum jubileum 1 mei 2022

Jack Magnee
plaats Eersel
datum jubileum 1 juni 2022

A.H. Peeters
plaats Dongen
datum jubileum 1 april 2004

Jacob Raap
plaats Maassluis
datum jubileum 1 juni 2022

Piet Ringnalda
plaats Ede
datum jubileum 1 maart 2022

Jos Spapens
plaats Goirle
datum jubileum 1 juni 2022

Henk Timmer
plaats Elsendorp
datum jubileum 1 juni 2022

70 JAAR LID

H.M. Völke
plaats Breda
datum jubileum 1 januari 2022

A.J.L. van Wijchen
plaats Meppel
datum jubileum 1 juni 2022

SECTORHOOFDEN

LANDMACHT
Elze Mulder
06 – 53 51 00 73
emulder@afmp.nl

MARINE EN BURGERPERSONEEL
Arjen Rozendal
06 – 23 89 55 07
arozendal@afmp.nl

LUCHTMACHT, DMO
Ron Segers
06 – 53 52 60 83
rsegers@afmp.nl

POSTACTIEVEN
Paul Engelbertink
06 - 12 90 57 48
pengelbertink@afmp.nl

CONTACT

ALGEMENE ADRESGEGEVENS
bezoekadres
Hertogswetering 159
3543 AS Utrecht
postadres
Postbus 9124
3506 GC Utrecht
085 – 89 00 470
fax 085 – 89 00 411
info@afmp.nl
www.afmp.nl
NL72 INGB 0001 9330 98
geopend op maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 u

AFDELING INDIVIDUELE BELANGENBEHARTIGING (IB)
085 – 89 00 430
fax 085 – 89 00 431
ibb@afmp.nl

LEDENADMINISTRATIE
085 – 89 00 410
la@afmp.nl

OPZEGGEN LIDMAATSCHAP
Er kan een moment komen dat u uw AFMP-lidmaatschap op moet zeggen, bijvoorbeeld omdat u een baan buiten Defensie heeft aanvaard. Houdt u dan rekening met de opzegtermijn van twee volle kalendermaanden. Voorbeeld: u zegt 15 januari op, het lidmaatschap wordt dan beëindigd per 1 april. U kunt opzeggen door middel van een brief aan: AFMP/FNV t.a.v. Ledenadministratie, Postbus 9124, 3506 GC Utrecht; of een mail naar: la@afmp.nl

WILT U IETS DOORGEVEN?
Een adreswijziging, ambtsjubilea, leeftijdontslag, opname in ziekenhuis of een uitzending. Of heeft u vragen over het lidmaatschap, ledenbenefits of verzekeringen? Dit kunt u doorgeven via onze website www.afmp.nl of zenden aan: AFMP/FNV t.a.v. Ledenadministratie, Postbus 9124, 3506 GC Utrecht

BERT, JEROEN EN ARJAN NIET IN VO ABP

Tijdens de recente VO-verkiezingen hebben Bert Weeren namens de groep gepensioneerden (Lijst 1C) en Jeroen Maat en Arjan Roos namens de groep werkenden (Lijst 1D) helaas niet genoeg stemmen bemachtigd om de komende jaren deel te mogen uitmaken van het Verantwoordingsorgaan van ABP. Zij waren onze ervaren VO-kandidaten in de FNV ACOP-fractie van de AFMP en de MARVER.

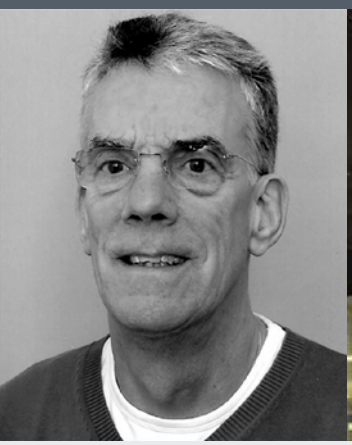

Ondanks het feit dat leden van beide bonden meer dan gemiddeld op één van hen stemden, was dit niet genoeg voor de drie om de kiesdeler voor een VO-zetel te halen. Deze kiesdeler was bepaald voor de zogeheten gebonden lijst. Omdat wij van mening waren dat onze eigen kiesdeler had moeten worden toegepast bij de verkiezingen en wij in dat geval wel een plek in het VO zouden hebben veroverd, maakten wij onlangs bezwaar bij ABP. Dit bezwaar is helaas ongegrond verklaard, waardoor Bert, Arjan en Jeroen nu jammer genoeg definitief een plek mislopen in dit orgaan, dat ABP gevraagd en ongevraagd adviseert over belangrijke pensioenzaken.

Heb je vragen over jouw militaire pensioen of over jouw burgerpensioen? Dan kun je hiervoor natuurlijk nog steeds bij ons terecht via **info@afmp.nl**. In voorkomende gevallen kunnen wij desgewenst contact leggen met één van de wél gekozen vertegenwoordigers van de ACOP in het VO.

COLOFON

Uitgave van FNV Veiligheid onder verantwoordelijkheid van de Algemene Federatie van Militair Personeel

Aangesloten bij:
- Algemene Centrale van Overheidspersoneel (ACOP)
- Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV)
- EUROMIL (Europese organisatie van militaire belangenverenigingen)

REDACTIE
Bart Manders, René Schilperoort, Fred Lardenoye

REDACTIEADRES
Postbus 9124
3506 GC Utrecht
085 - 89 00 461
redactie@afmp.nl

ONTWERP & VORMGEVING
MW | studio voor grafisch ontwerp

De inhoud van OpLinie valt onder de verantwoordelijkheid van het AFMP/FNV Algemeen Bestuur, behoudens artikelen op naam en de inhoud van de opgenomen advertenties.

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden artikelen te weigeren of te redigeren. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande toestemming van de redactie.

OPLAGE
17.500

INTERNET
www.afmp.nl

EMAIL
info@afmp.nl

DRUK
Senefelder Misset

SLUITINGSDATUM KOPIJ
Oplinie 3 sluit op woensdag 21 september en verschijnt op zaterdag 1 oktober 2022.

ledenvoordeelfnv.nl
info@ledenvoordeelfnv.nl
088 368 86 68

LEDENVOORDEEL

PROFITEER VAN AANTREKKELIJKE KORTING MET LEDENVOORDEEL FNV

Ledenvoordeel FNV biedt FNV-leden flinke kortingen op allerlei producten en diensten. Naast de jaarvoordelen waar je heel het jaar gebruik van kunt maken, bieden we ook tijdelijke voordelen. Deze vind je elke maand op ledenvoordeelfnv.nl. Je kunt je ook inschrijven voor de maandelijkse nieuwsbrief, zodat je nooit een voordeel mist!

TIJDELIJK VOORDEEL

Maandelijks vele nieuwe voordelen op ledenvoordeelfnv.nl

TOT 50% KORTING OP HUISHOUDELIJKE PRODUCTEN

Bestel extra voordelig huishoudelijke apparaten van Inventum met tot wel 50% korting! Maak ieder moment bijzonder met de handige producten. Stofzuig razendsnel je huis, geniet daarna van een zomerse smoothie en bak een gezonde maaltijd in je hetelucht friteuse. Als afsluiting van de dag geniet je nog even met een vers gezet kopje koffie.

Dit voordeel is geldig t/m 31 augustus 2022
Kijk voor meer informatie op ledenvoordeelfnv.nl

TOT 50% KORTING

INVENTUM maakt 't moment

25% KORTING OP 2 EDITIES DENKSPORT

Als FNV-lid puzzel je deze zomer met korting. Sluit een kortlopend abonnement af en ontvang 2 edities van jouw favoriete puzzelboek met maar liefst 25% korting. Daarmee heb je deze zomer volop puzzelplezier. Je kunt kiezen uit 20 soorten puzzelboeken zoals woordzoekers, kruiswoord puzzels, sudoku's en filippines. Het abonnement loopt na ontvangst van 2 edities automatisch af.

Dit voordeel is geldig t/m 31 augustus 2022
Kijk voor de kortingscode op ledenvoordeelfnv.nl

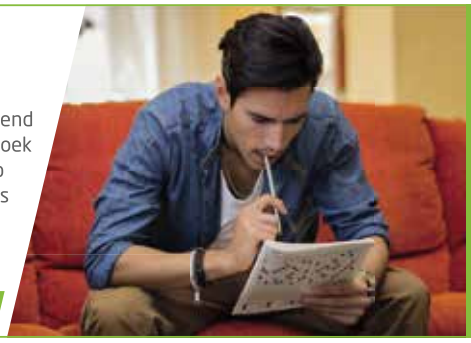

25% KORTING

Denksport

30% KORTING OP ENTREE VOOR BATAVIALAND

Een leuk dagje weg met het hele gezin? Bestel entreetickets met 30% korting voor Batavialand. Buiten vind je de werf, met aan de steiger de beroemde reconstructie van VOC-schip de Batavia. Het museum verrast je met tentoonstellingen over de geschiedenis van het gebied, presentaties en doe-dingen voor de jongste bezoekers.

Dit voordeel is geldig t/m 31 augustus 2022
Kijk voor de kortingscode op ledenvoordeelfnv.nl

30% KORTING

BATAVIA LAND

JAARVOORDEEL

5% KORTING OP ALLE FIETSEN BIJ 12GOBIKING

Stap op de fiets. De grootste fietsenwinkel van Nederland, 12GO Biking bestaat 20 jaar! 12GO Biking heeft altijd meer dan 8.000 fietsen op voorraad. Van elektrische stads- en hybridefietsen tot carbon racefietsen en mountainbikes. Door eerlijk advies van fietsfanaten, een mega testbaan en een ruime collectie is 12GO Biking hét adres voor je nieuwe fiets. Exclusief als FNV-lid ontvang je 5% korting op je fiets bovenop de al scherpe feestprijzen.

Kijk voor de kortingscode op ledenvoordeelfnv.nl

5% KORTING

12GO BIKING

JAARVOORDEEL

THUISCURSUSSEN MET KORTING (OF GRATIS MET STAP-SUBSIDIE)

Nieuw: het STAP-budget. Dat betekent dat jij GRATIS een beroepsgerichte cursus of opleiding mag volgen bij NHA. Bijvoorbeeld: Excel, Lifecoach, Makelaar, Boekhouden etc. Daarbij krijg je ook nog eens een mooi welkomstcadeau. Ga voor alle info naar www.nha.nl/stap. Voor hobbycursussen, taalcursussen en vmbo-havo-vwo vakken geldt deze subsidie niet. Als FNV-lid profiteer je bij deze cursussen van 12% korting én een gratis tablet!

Bekijk alle mogelijkheden via ledenvoordeelfnv.nl

12% EXTRA KORTING

nha

ONTDEK CELESTE D'ORO MET EXTRA KORTING!

Verfijnd, zacht en toch intens: dat mag je verwachten van de koffie van Celeste d'Oro! Als FNV-lid ontvang je 7,5% extra korting op o.a. deze luxekoffie, die exclusief verkrijgbaar is bij Koffievoordeel.nl. Je profiteert van zorgeloos bestelgemak, 100% tevredenheidsgarantie en een Rainforest Alliance en Klimaatneutraal certificering. Genieten van de lekkerste koffie, zonder toekomstige generaties uit het oog te verliezen, je bent goed bezig!

Kijk voor de kortingscode op ledenvoordeelfnv.nl

7,5% EXTRA KORTING

koffievoordeel.nl
WANT GOEDE KOFFIE IS EEN KEUZE

LEDENVOORDEEL BIJ GREENCHOICE

Greenchoice biedt FNV-leden weer energiecontracten aan met FNV-ledenkorting. In een tijd met hoge energietarieven is het fijn als je weet dat je energie én groen én met extra voordeel is. Al 40.000 leden gingen je voor. Zo werken Greenchoice en FNV samen om Nederland te vergroenen.

Check jouw aanbod via www.greenchoice.nl/fnv

KORTING OP GROENE ENERGIE

GREEN CHOICE

WEET JIJ WAAR JE GELD BLIJFT IN DEZE DURE TIJDEN?

Door de hoge inflatie vliegt het geld nog harder dan eerst de portemonnee uit. Het geeft rust om goed zicht te houden op je uitgaven. Met het Nibud-kasboek zie je wat er met jouw dagelijkse uitgaven gebeurt en houd je grip op je geld. De tabbladenset helpt je om overzicht te houden op je financiële administratie.

Meer informatie lees je op www.nibud.nl/tools/persoonlijk-budgetadvies

GRIP OP JE GELD

NIBUD

Onze jaarpartners:

univé · NIBUD · nha · GREEN CHOICE · PLUTO SPORT · DE ONLINE DROGIST.NL · 12GO BIKING · CenterParcs Echt even samen · mobiel.nl · koffievoordeel.nl WANT GOEDE KOFFIE IS EEN KEUZE

MIS NIETS! SCHRIJF JE SNEL IN VOOR DE NIEUWSBRIEF OP LEDENVOORDEELFNV.NL

Onder voorbehoud van druk- en zetfouten.

Kijk op de website voor **de speciale maandaanbiedingen!**

LID IN BEELD

CEES STOUTEN (58)

LID SINDS 1991

De 58-jarige boordwerktuigkundige Luitenant Cees Stouten is sinds 3,5 jaar Hoofd Faciliteiten en Ondersteuning en tevens Host Nation Support van het Air Mobility Command op Vliegbasis Eindhoven. Daarnaast is hij vanuit deze hoedanigheid ook de Lokale Opdrachtgever richting DOSCO. Hij is sinds 1991 AFMP-lid.

WAARUIT BESTAAT JOUW WERK?

Als hoofd faciliteiten en ondersteuning organiseer, coördineer en ondersteun ik samen met vijf collega's alle activiteiten en evenementen, werkbezoeken en rondleidingen op Vliegbasis Eindhoven, leid ik er met ons team diverse evenementen in goede banen en ondersteunen wij Nederlandse en buitenlandse oefeningen op deze vliegbasis. Tevens voorzien wij in de behoefte aan facilitaire ondersteuning aan al onze deel- en medegebruikers. Verder ben ik namens C-AMC opdrachtgever richting DOSCO als het gaat om de facilitaire behoeftes van het AMC.

WANNEER EN WAAROM WERD JE AFMP-LID?

Ik werd in 1991 lid toen ik nog op Vliegbasis Gilze-Rijen werkte. Na een socialtalk met Gerrit Mak van de AFMP, die me vroeg waarom ik nog geen lid was, besloot ik me aan te sluiten. Ik doorzag het belang om je als militaire collega's te organiseren in een vakbond als de AFMP. Militairen zijn van nature geen types die zelf op de barricaden gaan staan om voor hun belangen op te komen. Daarom is het fijn dat de AFMP veel voor je kan betekenen als je in de directe hiërarchische lijn van jouw werk geen antwoord vindt of krijgt op jouw vragen of problemen.

SCHAKELDE JE ONS AL VAAK IN VOOR HULP?

Regelmatig. Ik deed de afgelopen jaren een paar keer een beroep op de AFMP. Ik ben al sinds 1997 actief in de medezeggenschap van Vliegbasis Eindhoven, destijds nog het Onderdeels Overleg Orgaan genoemd. Hierdoor ben ik wat meer dan de gemiddelde militair op de hoogte van militaire wet- en regelgeving en van arbeidsvoorwaardenzaken. Ik vind het fijn om hierover te kunnen sparren met Ron Segers, sectorhoofd Luchtmacht van de AFMP. Dienstroosters, werk- en rusttijden en de arbeidstijdenwet zijn onderwerpen die hierbij regelmatig aan bod komen. Mijn contacten met Ron zijn prima. Door zijn luchtmachtervaring redeneert Ron vaak vanuit het belang van de werkvloer, maar houdt hij ook zeker rekening met het belang van de organisatie. ■

'DE AFMP KAN VEEL VOOR JE BETEKENEN'